Yugoslav kabinesinde bir degişiklik olmuştur. Yeni Uzonoviç kabinesinde M. Yevtiç ile maliye nazırı mevkilerini muhafaza etmektediler.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Belediye varidatının arttırılması için bazı resimlere zam yapılacak, ayrıca bazı yeni resimler de ihdas edilecektir.

FIYATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2941 | CUMA 20 NISAN 1934 | Tel: (Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

Almanyada İşsizlik muamması

Geçen yıl bu zamanda Almanyada işsizler 6 milyondu. Son defa ilân edildi 2,8 milyona inmiş.

Nasıl oldu? Tam bir yılda 3 milyondan fazla işsize nasıl iş buldular?

Tekmil dünya bu suali soruyor. Her memleketin buhrandan kırıldığı şu sırada iş bulmak kolay değildir. Fabrikalar kapalı, ziraat durgun, şimendiferler ve gemiler devlet bütçelerini yerken iş nerede ki, işsizlere iş çıksın. Almanyanın yeni ilân ettiği işsizlik rakamına inanılmak istenmiyor.

Deniyor ki, Almanyada işsizlik istatistikleri yakından tetkike mühtaçtır. İşsizlik demek, sağlam bir adamın makbul bir hayat, standardı yaşayacak kadar kazanmak şartile iş bulmak ta cari hayat standardından feda etmemek şartile iş bulmak demektir. Gerçi Almanyada iş bulunmuştur. Fakat, amele basit bir müşterek iaşe ve basit bir müşterek ikamet ile basit bir elbise ve 25 fenik (12,5 kuruş) tan ibaret bir yevmiye alıyor. Bu, makbul bir hayat standardı olamaz.

Alman işsizlerinin azalmasına inanmayanların ikinci bir zümresi daha var. Bu zümreye göre mesele çok daha derin ve ehemmiyetlidir. Gerçi işsizlik azalmış ve sükûn avdet etmiştir. Lâkin iş diye ortada gösterilen, iktısadî değildir. Türkçe tabirile havanda su döğmek kabilinden bir şeydir. Meselâ 7000 kilometre otomobil yolu yapılmaktadır. Bu, neye yarayacaktır? Bunların iktısatça faydası ne olacaktır Zaten Almanya sık bir demir yolu ağile ve ondan da sık bir şosa ağile kaplı değil midir? Bunlar yetmiyormuş gibi yeni yollar yapılıyor. Yeni yollar buhranı azaltacak veya memlekete bir servet terakümü temin edecek midir? Sonra, eski binaları tamir etmek, lüzumlu lüzumsuz inşaat yapmak, köylülerin yanına yardımcı şehirli göndermek gibi tedbirler vardır. Bunların da iktısatça mânası ne olabilir?

Alman işsizlik politikasını beğenmiyenler Almanyanın içinde de dışında da var. İçeridekiler itirazlarını kapalı mahfellerde söylüyorlar. Almanyada yaşayan Türkler böyle için için itirazlara rastgeliyorlar. Yeni fırkadan olup vaktile eskilerine intisap etmişler arasında bu nevi mütalealar duyuluyor. Fakat bu itirazlar nihayet gene memleket içinde kalıyor ve kayboluyor. Asıl ehemmiyetlisi dışarıdan gelen itirazlardır ki, tekmil muvaffakıyeti bilhassa işsizliği durdurmakta tekâsüf eden yeni Alman rejimine en fazla nâhoş olanı budur.

Almanca dille gazete ve mecmua yalnız Almanyada çıkmıyor. İsviçrede, Çekoslovakyada, Avusturya ve hattâ Fransada almanca matbuat var. Bunlara yazı yazanların bir kısmı Almanyadan kaçan mültecilerdir.

Bilhassa hariç matbuatında görülen bu muhalefet yazılarına, bugün tek cephe gösteren Alman matbuatı, en dikkatli ve itinalı cevaplarını vermektedir. Bu cevapların hülâsası şurada toplanıyor: Almanyadaki yeni devir bir (itaat) ve bir (fedakârlık) devridir. Bu ideallere sahip olmayanlar Almanyadaki amele hayatı hakkında söz söyliyemezler.

Ve sonra mevzuun maddî ve iktısadî tarafına dönülerek deniyor ki: İşsizlik tertibi olarak gerek devlet bütçesine konan ve gerek muhtelif suretlerle toplanan paralar boşa gitmiyor, iktısat hayatına intikal ediyor. Meselâ mensucat sanayiine 34 milyon marklık (17 milyon Türk lirası) sipariş verilmiştir, işsizlere iş esnasında ikamet etmeleri için yapılan ahşap barakalar Alman ahşap sanayiine 12 milyon mark (6 milyon Türk lirası) lık siparişle temin edilmiştir. Alman gıda sanaviinden 50 milyon mark (25 milyon Türk lirası) lık eşya alınmıştır. Sarfolunan bu paralar iktısatça sarfolunmuştur, çünkü iktısat hayatını tahrik etmiştir. Bizatihi yapılan işlerin iktısatça olmadığını iddia etmek te doğru değildir deniyor. Gene Alman matbuatının verdiği izahata göre, işsizlerin 48 zi kullanılamayan bataklık gibi arazinin ıslahında, yüzde 19 u mevcut yolların tamirinde, yüzde 8 i orman işlerinde istihdam olunuyor. Bu faaliyet, bugün değilse yarın, yarın değilse öbür gün iktısatça bir semere verecektir.

İşte Alman işsizliği etrafındaki münakaşalar bu mihverler etrafında dönüyor. Haklıyı ve haksızı takdir için (zaman) denilen iktısadî unsura karşı almacak vaziyeti tesbit etmelidir. Bazı iktısatçılar girişi... veni bir teşebbüsün hemen nemâ getirmesini isterler. Bunlar her şeyde çabuk rentabilite yani çabuk nemâ gayesini ararlar. Bu gaye temin edilmişse teşebbüs iktısatçadır, değilse değildir. Fakat diğer bir kısım iktısatçılar vardırki, bunlara göre de gelecekteki nemâ esastır. Meselâ, bir kanal açıldı veya bir demiryolu yapıldı mı, bunların nemâsı bir iki yıl değil, belki uzun yıllardan sonra gelebilir. Fakat buna rağmen, o teşebbüsleri bugünden meydana getirmek lâzımdır.

Alman işsizliği mevzuu ortaya atıldığı zaman gene bu şekilde iki istikamet ayrılıyor. Acele netice bekleyenler bir tarafta, uzun vadeli ise girişildiğini söyleyenler diğer tarafta dır. Almanyanın resmî idareleri bu son şekilde düşünüvorlar, Almanyayı tenkit edenler ise Alman issizlik iktısadını başa dönen bir çarka benzetiyorlar.

Dr. Nizamettin Ali

Gazi Hz. dün öğleden sonra M. Yevtiçi kabul ettiler

Hariciye vekilinin de hazır bulunduğu mülâkat bir buçuk saat sürdü

ANKARA, 19 (A. A.) — Reisicümhur Hz. bu gün saat 17 de Çankaya köşkünde Yugoslavya Hariciye nazırı M. Yevtiç Cenaplarını kabul buyurmuşlardır. Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyin de hazır bulunduğu bu mülâkat bir buçuk saat kadar devam etmiştir.

M. Yevtiç Ankara istasyonunda

İsmet Paşanın ziyafeti

ANKARA, 19 (A.A.) — Yugoslavya Hariciye nazırı M. Yevtiç Hazretleri şerefine Başvekil İsmet Paşa Hazretleri tarafından bugün saat 13 te Anadolu klübünde bir ziyafet verilmiştir. Bu akşam Yugoslavyanın Ankara elçisi M. Muroslav - Yankoviç tarafından M. Yevtiç şerefine bir ziyafet verilmiş

(Devamı 7 inci sahifede)

Gazi Hazretlerinin avdetleri

Ankara istasiyonda aziz Gazinin nurlu ve neşeli yüzünü görenler tetkiklerinden iyi netice aldığını anlamakta güçlük çekmediler.

ANKARA, 19 Nisan (Milliyet) — Reisicümhur Hazretleri tetkik seyahatlerinden dönmüş bulunuyorlar. Bir müddet sonra memleketin diğer bazı mıntakaların da da tetkiklerine devam ihtimalleri bulunan millî şef Türkiyenin ve Türk milletinin ihtiyaç ve kabiliyetlerini bir defa daha yakından görmüş oldular. Dönüşte, gece yarısından sonra Ankara istasyonunda Aziz Gazinin nurlu ve neşeli yüzünü görenler, tetkiklerinden iyi neticeler aldığını anlamakta güçlük çekmediler .

Büyük reisin Ankaraya döndüğü gece, İsmet ve Fevzi Paşaları yanına alarak birlikte Çankayaya gitmeleri, onun dünyaca bilinen irade ve azminin yeni bir delilidir. Hiç şüphesiz, eşsiz kurtarıcı, sulh davasının kuvvetlendirilmesi ; iktısadî buhrana karşı millî bünyenin mukavemet kabiliyetinin arttırılması yolunda, alınması lâzım gelen yeni tedbirler etrafında hükûmet ve ordunun muhterem reislerile vakit geçirmeden görüşmek, intibalarından onları istifade ettirmek istedi.

Mecdi SADRETTİN

Uzunoviç kabinesinde değişiklik

M. Yevtiçle Maliye nazırı mevkilerini muhafaza etti

BELGRAT, 19 (A.A.) — Başvekil M. Uzunoviç, yeni kabinenin teşekkülünden sonra matbuata yaptığı beyanatta yapılan değişiklik -

(Devamı 7 inci sahifede)

İsmet Paşanın bir makalesi

Kaybımız büyüktür

Kemalettin Sami Paşanın göçmesinin asıl sebebini vatan uğrunda oluktan akıttığı kanların erken neticesi saymalıyız

Berlinde muazzam bir cenaze merasimi yapıldı. Cenaze yarın sabah konvansiyonele bağlı bir vagonla getiriliyor

İsmet Paşa Hazretleri ve merhum Kemalettin Sami Paşa

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin geçenlerde Berlinde vefat eden büyük elçimiz Kemalettin Sami Paşa hakkında "Hâkimiyeti Milliye" refikimizde bir makalesi intişar etmiştir. Bu makaleyi refikimizden aynen alıyoruz:

" Sevgili ve heyecanlı günlerimizin en canlı hatıralarını taşıyan candan bir varlığımızı kaybettik. Yüreğinin ve dermanının bütün kabiliyetlerini muharebe meydanlarında vere vere bitip tükenen Kemalettin, artık her insanın maruz bulunduğu sıhhat ârızalarına karşı koyamıyacak bir hale gelmişti. Onun göçmesinin asıl sebebini vatan uğrunda oluktan akıttığı kanların erken neticesi saymalıyız.

Kemalettin genç zabitliğinden beri fedakâr ve kahramandı. Balkan harbinden yarım vücutla çıktı. İstiklâl savaşında ikinci İnönü'nün en çetin bir sahnesinde idi. Yüksek kabiliyetle döğüştü ve yarım kolundan yeni bir yara aldı. Sakarya'nın 21 günü esnasında Kemalettin Paşa hemen arasız, duraksız vuruşmak vaziyetinde bulunmuştur. Gazi, Başkumandan savaşını idare ederken muharebe meydanında onun en yakın emirlerini almakla bahtiyar oldu.

Kemalettin Paşa son yirmi se-

(Devamı 5 inci sahifede)

Yunanistanda kararsızlık

Hükûmet muhalefete yeni bazı teklifler yapacak

1 - Cümhur riyasetine gene Zaimisin intihabı
2 - Misak münakaşalarına nihayet verilmesi
3 - Meclislerin müşterek içtima yapmaması

Venizelos diyor ki:

Bu teklifler oltimatum mahiyetinde olursa derhal reddederim

ATİNA, 19 (Hususî) — Burada siyasî vaziyet elân kararsızlığını muhafaza ediyor. Siyasî liderler ve iki zümrenin adamları mütemadî hareket halindedirler.

Diktatörlük tesisi için büyük kaynaşmalar olmaktadır. Fakat dün kat'î ve müsbet hiç bir netice hasıl olmadı. Hükûmet gazetelerinin Mösyö Venizelosun 30 kadar dostları ile teb'it edileceklerine dair verdikleri haber teeyyüt etmediği gibi intizamsız bir

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tekrar intihap edilip edilmemesi meselesi mevzuu bahsolan Yunan Reisi M. Zaimis

Silâhsızlanma

Fransız notası büyük bir heyecan uyandırdı

Fransa Almanyanın silâhlanmasından uzun boylu şikâyet etmekte ve Almanyanın Cemiyeti akvama girmesini zarurî bulmaktadır

Fransız Hariciye nazırı M. Bartu

PARİS, 19. A.A. — 28 Mart tarihli İngiliz notasına cevap teşkil eden Fransız notası neşredilmiştir.

Bu notada Almanyanın 933-34 bütçesine Fransayı olduğu kadar İngiltereye de tehyiç edecek surette ordu, donanma, hava kuvvetleri için 352 milyon mark fazla tahsisat koymak askerlikten fecrit edilen mıntakalarda son zamanlarda bir çok tayyare meydanları vücuda getirmek askerlik teşkilâtı haricinde askerî mahiyete teşkilâtı tekemül etmek muahedele istihkâr ederek her türlü müzakeratı imkânsız bir hale sokmuş olduğunu ve müzakeratın bütün esaslarını bu hareketile tahripeylemiş bu-

(Devamı 5 inci sahifede)

400 bin lira mes'elesi

Esnaf bankası, eski müdür Faik Bey aleyhine bir dava açtı

Ayrıca alacaklılardan üç yüz kişi mahkemeye verildi

Vali Bey diyor ki:

Milliyetin neşriyatı doğru değildir, bir bardak suda fırtına koparılmak isteniyor. Rapor alelacele verilmiş. Bunun için cevap vermek imkânı kalmamıştır.

Aleyhinde bir dava ikame edilen Faik Bey

Komisyon azası diyor ki:

Milliyet en iyi tahkikat yaptı, Gazeteyi tebrik ederim. Rapor şehir meclisinin son içtimai gününden bir evvelki pazartesi günü makama verildi.

Esnaf Bankasının, ilk beş sene müdürlüğünü yapmış olan Faik Bey aleyhine, Esnaf Bankası tarafından bir dava ikame edilmiştir.

Bu dava birinci hukuk mahkemesi ticaret kısmındadır. Dosya numarası 33 — 656 dır. Esnaf Bankası bu davada Faik Beyin zimmetinde görülen 4600 lira kadar bir para istemektedir.

Esnaf Bankası Faik Beyden başka, bankaya borçlu olan daha üç yüz kişi hakkında dava ikame etmiştir. Dün bir muharririmiz, dava dosyalarının suretlerini tetkik etmeğe muvaffak olmuştur. Dava edilen zevat meyanında akıl ve hayale gelmiyecek bir çok zevat vardır.

Bu zevat Esnaf Bankasından âdî bir senet mukabilinde para almışlar, teminat, karşılık göstermemişler ve şimdiye kadar da borçlarını vermemişlerdir. Borçlu vaziyetinde olan bir çok kimseler, borçlarını inkâr etmişlerdir.

Fakat Esnaf Bankası bu mesele hakkında bir senedenberi hummalı bir faaliyetle çalışmıştır. Bir kısım borçlular, son adliye yangınında, dosyaların yandığını bildiklerinden imzalı senetleri olmadığını söylemişlerdir. Fakat, banka yangından az evvel, iyi bir tesadüfle bütün dosyaların ve senetlerin süretlerini, hattâ bir çok mühim senetlerin fotoğrafilerini çıkartmış bulunuyordu.

Borçlu olanlar kimlerdir?

Bankaya borçlu olan bir çok zevat meyanında Ahmet Kevkep, Kara Mustafa zade Ahmet, kehirbarcı Ali baba, Liyon çikolata fabrikası, Amasra şirketi, Sait Hikmet, Celâl Sahir, Abdürrahman Raif, İfrayim Davides, Ferit Nabi, İbrahim Naci, Tahir Kevkep, sabık belediye azasından İsmail, Rifat, Sokos, Yelkenci Zadeler, Süreyya Paşa, Esat Paşa ve Beyler vardır.

Muharririmizin dün bizzat gördüğü tetkik ettiği bu senetlerin bir kısmı eski arap harflerile, bir kısmı da yeni Türk harfleriledir. Yani bir kısım senetler 1928 senesinden evvel, bir kısmı daha sonraki zamanlara aittir.

Bankada mevcut vesikalara göre, bir takım paralar da doğrudan doğruya vezneden değil, müdür Faik beyden alınmıştır.

(Devamı 7 inci sahifede)

BUGÜN

2 inci sahifede
Ecnebi gazetelerinde gördüklerimiz
3 üncü sahifede
Bir içim su Felek
4 üncü sahifede
Haftalık siyasi icmal Ahmet Şükrü
5 inci sahifede
Sinema ve haftanın filmleri
6 mcı sahifede
Resimli hikâye SEM.

Maaş ve ücret Alan memurlar

Ücretli memurlar hakkında yeni hükümler

ANKARA, 19 (Telefonla) — Senelerce devlet hizmetinde bulunan bir çok memurların aldıkları maaşın, ücret alan memurlara nisbetle çok defa daha az olması memnuniyetsizliği mucip olduğundan bu işin ehemmiyetle tetkiki ve bir esasa bağlanması kararlaşmıştır.

Ücretlerin her dairede ayni seviyede olması ve ücretli memur terfilerinin barem hükümlerine tabi tutulması için yeni karar verilmesi ihtimali vardır.

TARİHİ TEFRİKA: 17 20 Nisan

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIGI VESIKALARA GÖRE)

Darülfununu kim açtırdı?

Paris Sefiri gençler Avrupaya kaçmasın diye mi Darülfununun açılmasını padişaha teklif etti?

Avrupaya firar eden Türk gençlerinin miktarı arttıkça Abdülhamidi de büyük bir merak ve endişe sarıyordu. Bunun önüne geçmek için zalim padişaha her taraftan türlü türlü fikirler veriliyordu.

1896 senesinin ilk aylarında bulunuyorduk. Yıldızın Paris Sefiri kebiri Münir Paşa, o zaman utufetlû Salih Münir Bey, de Abdülhamide bu hususta bir fikir vermek için Paristen yazdığı bir arizasında İstanbulda bir darülfünun açılacak olursa, firarların bir dereçeye kadar önüne geçilebileceğini bildirmişti. Bu fikir müstebit sultanın hoşuna gitmiş, ve darülfünun tesisini "irade buyurmuştu.,, Artık "sayei maarifvayei hazreti padişahide,, küşadı mukarrer olan İstanbul Darülfununu meselesinden o günlerde İstanbul mehafilinde uzun zuadıya bahsediliyordu.

O zaman darülfünun meselesi etrafında cereyan eden münakaşaları ve darülfununun ne gibi şartlar altında açılacağını Pariste bulunan D.. Nazım Beye İstanbuldaki bir arkadaşı mektupla bildirmişti. 20 nisan 1312 tarihli olan ve İstanbul Darülfununun Abdülhamit devrinde küşadına tekaddüm eden hadiseler için mühim bir tarihî vesika teşkil eden bu mektubu da aşağıya dercediyoruz. Bu zat diyor ki:

"Geçenlerde — müddetini tayin edemem — Paris Sefiri kebiri utufetlû Münir Beyefendi... zatı şahaneye bir lâyiha takdim ederek bunda talebelerin Avrupa'ya firar etmelerine sebep olmak üzere İstanbulda bir darülfünun olmamasını göstermiş ve tahsilin matlûp derecede yapılamadığından bahsettikten sonra payitahtta bir darülfünun açılacak olursa, firarilerin memleketi terkederek Avrupaya gitmelerinin bir dereceye kadar önü alınabileceğini yazmış.

Bunun üzerine hünkâr da bir darülfünun açılması için lâzım olan programın ihzar ve tanzimini emretmiş, bittabi program da derhal tanzim olunmuş, olunmuş amma... Anlıyorsun ya, işte tanzim olunmuş veselâm!

Eminim ki bu darülfununun açmaktaki maksadın ne olduğunu anlamışsındır. Bilmem hatırında mıdır? Sen burada iken lisan mektebinin lâğvile onun yerine bir mektebi siyasî açılması için irade çıkmıştı. Filhakika bu irade üzerine lisan mektebi kaldırılmıştı. Kaldırılmıştı ama, onun yerine mektebi siyasî açılmamıştı. Hani ya şu Aşiret mektebi yok mu, işte o mektebi siyasî yerine kaim olmuştu. Hatırına geldi mi?

İşte şimdi daha tasavvurda olan darülfünun da aynen mektebi siyasîye benzeyecektir. Şüphesiz değil mi? Yalnız arada şu fark olacak ki evvelce mektebi siyasî açılacak diye yalnız lisan mektebi kapatılmıştı. Halbuki şimdi darülfünun açılacak diye hukuk mektebi, mülkiye mektebi, yüksek muallim mektebi, mülkiyei tıbbiye, galiba tıbbiyei askeriye de hep lâğvedilecektir. Bu işler bittikten sonra darülfünun açılacaktır. O da şüpheli ya! Ya açacaklar, ya açmıyacaklar! Açsalar bile talebeyi mektebe kabul için o kadar müşkülât çıkaracaklardır ki darülfununun açılıp açılmamasında hiç bir beis yoktur zannederim. Ne ise, bakalım netice neye varacak?...,,

Mektupta buraya kadar İstanbul Darülfununun açılmasından bahsedildikten sonra bermutat İstanbul hakkında birtakım haberler veriliyor ve deniliyor ki:

"Müşür rütpesini haiz olan Bulgaristan Prensine yaveri ekremilik sıfatının da verildiğini bugünkü gazetelerde okuduk. Fazla olarak tamızraklı süvari alayı ümerasına mahsus olan üniformayı lâbis olmaları hakkında da "emrü ferman avatıfı beyanı hazreti zıllıllahi şerefpaşi sahifei inayet,, buyurularak keyfiyet telgrafla müşarünileyh Prens Hazretlerine tebşir kılınmıştır.,,

"Bir de Babıâlide bir teshilât sandığı açılmıştır. Bunun için sandığa beher hafta tediyesi iradei seniye muktezasısından bulunan yüz bin kuruş dünkü gün Maliye Nezaretinden mezkûr sandığa gönderilmiştir. Gazetelerin yazdıklarına bakılacak olursa bu meblâğ şimdilik ihsan ve sadakai padişahî olarak sandığa ita edilmiştir."

"Maliye dedim de hatırıma güzel bir (mot pour rire) geldi. (Nasıl fransızcayı öğrenmiş miyim?). Bir gece sırası geldi de (machine pneumatique) lerden bahsolunuyordu. bir kap içindeki havanın muhalliyetülhavalarla tamamile çıkarılamıyacağı ve binaenaleyh halâyı mutlak mümkün olmadığı söylendiği sırada, içimizden birisi:

— "Halâyi mutlak mümkün değil mi, dediniz? İşte Maliye hazinesi mükemmel bir halâyı mutlak değil de nedir?,, diyince artık sen kahkahaları tasavvur et. Bir türlü kendimi alamıyorum, hatırıma geldikçe hâlâ gülüyorum.,,

— *Bitmedi* —

Mektep müdür Ve muavinleri

İdarî vazifelere mukabil ayrıca ücret verilecektir

ANKARA, 19 (Telefonla) — Mekteplerin tedris ve terbiye işlerinin düzgün idare edilmemesi müdür ve müdür muavinlerinin liyakat ve kudretine bağlı olduğundan kıymetli unsurlar yetiştirilmesi ve mekteplerde idare hizmetlerinin arzu edilir bir iş haline konulması zarurî görülmüştür. Bugün idarî vazifelere tahsis edilen makam maaşlarının tahmil edilen külfetle mütenasip olmaması birçok mekteplerde değerli müdürleri, muavinleri mekteplerden ayırmıştır. Bina ücretlerinin talebe mikdarına veya leylî, neharî veya pansiyonlu bulunmasına göre yeniden tanzimi Maarif vekâletince zarurî görülmüş ve bunun için ilk ve orta tedrisat muallimlerinin terfileri tecziyeleri hakkındaki kanunun yedinci maddesinin tadili hakkında bir lâyiha hazırlanmıştır. Lâyiha esaslarına göre orta tedrisat maaşlarından başka teadül kanununun beşinci maddesi mucibince idarî vazifelerine mukabil asgarî ve azamî olmak üzere ücret verilecektir. Bu ücretlerin hadleri mektebin leylî ve neharî veya pansiyon oluşuna, talebe mevcudunun azlık ve çokluğuna göre vekâletçe tesbit edilecektir. Pansiyon olan mektep müdür ve muavinleri bu ücretten başka ücret almıyacaklardır. Lâyihada teklif edilen ücret mikdarları lise ve muallim mektebi müdürleri için 90 ilâ 150 lira arasında, orta metkep müdürleri ile lise ve muallim mektepleri baş muavinleri için 50 lira ilâ doksan, muavinleri için 35 ilâ 50 lira arasındadır.

Yarınki tefrikamızın başlığı

Sultan Hamidin Bahriye nazırı

Bahriye bütün tesisatile ve gelirlerile onun malikânesi idi.

HARİCÎ HABERLER

Uzak Şarkta

Japonya Çin hakkında ne ümitler besliyor?

Japonyanın Çin meselesi etrafında verdiği notanın Amerikalılara müteveccih olduğu söyleniyor

LONDRA, 19. A.A. — Çin lehine beynelmilel bir yardım talebine karşı Japonyanın resmî şifahî cevabı ve bu cevabı mütalea eden matbuat neşriyatı, Londrada büyük bir huzursuzluk tevlit etmiştir.

Resmî mehafil daha mufassal malûmat alınmasına intizaren hiç bir mütaleada bulunmamaktadır. Japonyanın kullandığı lisanın ağırlığı, umumiyetle uzak şarkta beynelmilel münasebatın istikbali bakımından ortaya bir takım müşküller çıkacağı suretinde kabul edilmektedir.

Japonyanın cevabı, bazı mehafil tarafından, Japonyanın, Çinin haricî münasebetlerini kontrol etmek istediği suretinde telâkki edilmektedir. Bu müdahalenin beynelmilel ticareti zaman altında bulunan " Açık kapı siyaseti" ve Çinin hukuku hükümranisi hakkındaki Cenevre telâkkisini ihlâl etmesinden korkuluyor.

Japonyanın uzak şarkta oynamak istediği rolü temin etmek için alacağı tedbirler ne olacaktır?

" Deyli telgraf" a göre, Japonya müsellah bir müdahale tehdidi ile, ecnebi sermayenin Çin'de çalışmasını, çünkü bu sermaye sahipleri, bu müdaheleden doğacak karışıklıklar neticesinde paralarını kaybetmek tehlikesine girmek istemiyeceklerdir.

Japonyanın ihbarına, Moskovanın' cevabından başka, Vaşington ile diğer büyük devletlerin cevaplarını bilmek daha az şayanı dikkat değildir.

VAŞINGTON, 19. A.A.— Tokyo'nun alâkadar hükûmetlere bildirmek niyetinde olduğu notanın metni henüz elde mevcut değildir. Fakat, dün Japon hariciye nazırı tarafından verilen hülâsa, notanın Amerikalılara karşı tevcih edilmiş olduğunu tahmin ettirmektedir.

Bazı mehafil, Japonyanın bu hareketinde Japon askerî unsurlarının tekrar nufuz elde ettiklerine delâlet eden bir tezahür görmek icap ettiğini söylemektedir. Fakat bu tezahür, M. Hull ile M. Hirota arasında son günlerde teatiedilen notaların verebileceği bütün ümitleri kırmıştır.

Dün Japon hariciye nazırı tarafından yapılan tebliğ ile, Ingiliz lisanile neşredilen ve bütün Amerika gazetelerine gönderilen vesikayi birbirine yaklaştırmak lâzımdır.

Bu vesikada "Şuinso" kulübü — hariciye nezaretinin ve deniz kara orduları reislerinin tam tasvipleri — ile Amerika - Japon müşkülâtına bir nihayet vermek çarelerini bildirmektedir. Iki memleket arasındaki münasebat, 1936 deniz konferansının muvaffakiyeti, birleşik Amerika tarafından Japonyanın uzak şarktaki hususî vaziyetinin kati bir şekilde tanınması gibi bir kaç meselesinin halline bağlıdır. Bilhassa, birleşik Amerika Çine, hülâsaten şunları söylemelidir :

" — Şimdiye kadar yaptığınız gibi, Japonya ile aranızda çıkan ihtilâfların halli için artık bizim yardımımıza istinat etmeyiniz. Eğer Japonya haksız olarak, ğayri insanî olarak hareket ederse Japonya nezdinde müracaatta bulunabiliriz. Fakat sizin talebiniz üzerine bir şey yapamayacağımızı size bildiriyoruz. "

Bu vesikada deniliyor ki :

Filhakika, Çinlilerin Amerikanın yardımına istinat etmesine sebep olan Amerikalıların Çin meselesine mütaaddit müdahaleleri uzak şarkta vaziyeti bilhassa karıştırmış ve Çinin vahdet bulmasına ve kuvvetlenmesine mani olmuştur.

Vesikanın diğer bir yerinde şunlar söylenmektedir :

Bildirdiğimiz vaziyet birleşik Amerikanın Sovyet Rusyaya karşı siyasetine de veçhe vermelidir.

Bu esaslı noktayi tesbit ettikten sonra Japon kulübü Mançuri imperatorluğunun ve bahrimuhit adaları üzerindeki Japon mandasının tanınması, birleşik Amerikada Japon muharicirini için yer gösterilmesini, Filipin adalarındaki bütün bahrî ve askeri Amerika üslerinin kaldırılarak bu adaların bitaraflaştırılmasını istemektedir.

Troçki hâlâ Fransada

Fransız hükûmetinin bir kaç gün daha müsaade verdiği tahmin ediliyor

Fransa hükûmeti Troçkinin Korsika adasında oturmasına müsaade etmiş, fakat Troçki gizlice Parise kadar gelerek Fontenblö civarında bir köşke yerleşmişti. Dün gazetelerde Troçkinin İspanyaya müteveccihen hareket ettiği bildiriliyordu. Son gelen ajans telgraflarında Troçkinin hâlâ Fransada bulunduğu haber verilmektedir. Bu hususta dün şu malûmatı aldık:

PARİS, 19 (A.A.) — Troçki halen Barbizon köşkünde ve polisin nezareti altında bulunmaktadır.

MADRIT, 19 (A.A.) — Dahiliye nezareti, M. Troçki'den, İspanyada oturmak üzere bir müsaade talebi karşısında kaldığını tekzip eylemektedir. M. Troçki, bu zamanda daimî bir üzüntü membaı teşkil edeceğinden, nezaret, muameleyhte böyle bir müsaade itasını müstebat görmektedir.

LONDRA, 19 (A.A.) — Köşk birçok gazeteciler ve fotoğraf muhabirleri tarafından muhasara altındadır. Herhalde Fransız hükûmeti Troçki'ye, Fransadan ayrılması için birkaç günlük mühlet vermiştir.

Titülesko şerefine Bir ziyafet

Ziyafette Balkan misakını imza eden dört devletin sefirleri de bulundu

PARİS, 19 (A.A.) — Romanyanın Paris sefiri M. Çesiano bugün Romanya hariciye nazırı M. Tituleskonun şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir.

Bu ziyafette, Balkan misakını akteden devletlerin mümessilleri, yani Türkiye büyük elçisi Suat B. ile Yunan sefiri M. Politis ve Yugoslavya sefiri M. Sikalaykoviç ve bunlardan maada da Çekoslovakya sefiri M. Osuski hazır bulunmuşlardır.

Ziyafeti müteakip M. Titulesko ayan ve mebusan meclisleri hariciye encümenlerinin reisleri bulunan M. Bastid ve M. Beranjeyi ziyaret edecektir.

SON DAKİKA

M. Yevtiçle müzakarelere gecede devam edildi

Salâhiyettar bir zat: " *Sade ve açık konuştuk* ,, diyor.

ANKARA, 20 (Telefonla - Saat 1,5) — Yugoslavya sefiri ve refikası tarafından bu gece Anadolu klübünde muhterem misafirler şerefine bir akşam ziyafeti verilmiştir. Ziyafeti bir süvare takip etmiştir.

Süvarede klübün büyük bir zevkle döşeli salonlarında siyasî bir faaliyet göze çarpıyordu. M. Yevtiç Başvekil ve vekillerimizle ve kurdiplomatik erkânile fasılasız görüşmeler yapmıştır. Sefir ve refikası misafirlerini izazda büyük bir muvaffakıyet gösteriyorlardı.

M. Yevtiç bugün öğleyin Anadolu klübünde şerefine verilen ziyafeti müteakıp İsmet Paşa ile bilârdo oynamıştır.

Dost memleket hariciye nazırı bugün Gazi Hazretlerinin yanında uzun müddet kalmaktan duyduğu pâyansız sevinci ve yüksek intibaları heyecanla nakletmektedir. Salâhiyettar bir zat M. Yevtiç ile Ankarada cereyan eden müzakereleri şöyle tavsif etmiştir:

— Sade ve açık konuştuk.

Yarın öğleyin Haydar Bey tarafından M. Yevtiç şerefine şehir lokantasında bir ziyafet verilecek ve misafirlerimiz Marmarada Hariciye umumî kâtibi Numan Rifat Bey tarafından verilecek ziyafete iştirak ettikten sonra akşam üzeri şehrimizden ayrılacaklardır.

Bu ziyaret etrafında yarın bir tebliğ neşrolunacaktır.

Hamdi Bey Berlin sefiri oldu

ANKARA, 19 (Telefonla) — Kemalettin Sami Paşanın vefatı üzerine Berlin sefirliğine Viyana sefiri Hamdi Beyin tayini takarrür etmiştir.

Türk - Alman ticaret mukavelesi altı ay daha uzatıldı

ANKARA, 19 (A.A.) — Türkiye ile Almanya arasında cereyan etmekte olan ticarî müzakere bir itilâfla neticelenmiş ve 27 mayıs 1930 tarihli Türk - Alman ticaret mukavelesinin altı ay daha uzatılması hakkında bir zeyl Almanya namına Almanyanın Ankara büyük elçisi M. Rosenberg Cenapları ticaret mukavelesi müzakeresine memur M. Prüfer ve Türkiye namına da Hariciye vekâleti umumi kâtibi büyük elçi Numan Rifat Bey arasında bugün imzalanmıştır.

Bu zeyle bağlı olarak iki protokol vardır.

Ölüm cezasına çarpılanlar

ANKARA, 19 (Telefonla) — Şebinkarahisarın Bülbül mahallesinden Köse oğullarından Ibrahim ile Akşehirli Osman oğlu Mustafanın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkındaki tezkereler Meclise gelmiştir.

Tayyare filomuz Moskova yolunda

ANKARA, 19 (Telefonla) — Moskovaya gidecek olan hava filomuz yarın Eskişehirden Sinoba hareket edecektir.

On mebusumuz Peşteye gidiyor

ANKARA, 19 (Telefonla) — Trabzon mebusu Hasan Beyin riyasetinde Peşteye gidecek on mebustan mürekkep meclis heyeti 29 Nisan da buradan hareket edecektir. Heyet 4 Mayısta Peştede bulunacaktır.

İbrahim Tali Bey Pazartesi günü Edirnede bulunacak

EDIRNE, 19 (Telefonla) — Trakya umumî müfettişi İbrahim Tali Bey pazartesi günü otomobille şehrimize gelecektir. İbrahim Tali Bey Trakya yollarını da tetkik edeceklerinden otomobille seyahati tercih etmişlerdir. Edirne muhterem umumî müfettişi büyük tezahüratla karşılamağa hazırlanılmaktadır. Müfettişlik erkânı ve memurları iki günden beri peyderpey gelmeğe başlamışlardır. Bu sabah konvansiyonelle Karaağaç istasyonuna gelen başmüşavir Şükrü Bey garp hudut kumandanı, ve sair erkânı hükûmet ve halk mümessilleri tarafından karşılanmıştır. Müşavir Bey karşılayanlara teşekkür ederek otomobille şehre gelmiştir. Müşavir Bey fırka, vilâyet ve kumandanlığı ziyaret etmiş ve umumî müfettişlik binasını gezdikten sonra fırka binasında işe başlamıştır.

Cenupta 58 kaçakçı yakalandı

ANKARA, 19 (A.A.) — Bu ayın birinci ve üçüncü haftası içinde cenup hududunda 11 i müsademeli 38 kaçakçı vakası olmuştur. Bu vakalarda üçü ölü 58 kaçakçı, dördü ölü 34 kaçakçı hayvanı ile 719 kilo gümrük kaçağı, 823 kilo inhisar kaçağını 2000 defter sigara kâğıdı, 349 koyun bir silâh tutulmuştur.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

" La Bulgarie" den :

La Bulgarie gazetesi Yugoslav Hariciye Nazırı M. Yevtitch'in Ankara seyahati münasebetile yazdığı bir başmakalede, Hariciye nazırının garda Bulgar Dahiliye nazırı M. Ghirghinov tarafından karşılandığını ve iki devlet adamının uzun boylu konuştuklarını kaydettikten sonra M. Yevtitch'in Tevfki Rüştü Beye yapmakta olduğu ziyareti mevzuu bahsediyor ve bunun sadece beynelmilel bir nezaket meselesi olarak "telâkki edilmesi lâzımgeldiğini,, söylüyor. Gazete bu yazının Balkan misakı hakk'ında Yunanistanda muhalefet yapıldığı bir zamana isabet etmesine işaret ettikten sonra diyor ki:

— Bu hâdise , Yugoslav ve Türkiye hariciye nazırlarının evvelemirde nazarı dikkatini celbedecektir. Bununla beraber Türkiye merkez hükûmetindeki bütün müzakerat bundan ibaret olmıyacaktır. M. Yevtitch ve Tevfik Rüştü Bey Türk - Yugoslav dosttluğu sayesinde diplomatik bir tabir mucibince ufuklara bakmaktan hali kalmıyacaklardır. Nazarları bizim memleketi de alâkadar eden meselelere de teveccüh edecektir. Çünkü Bulgaristanda Balkan ittihadının bir uzvudur ve muhtelif manzaraları onun esasından bir şey tadil etmiş değildir. Balkanlardaki menfaatelri müdafaa etmek vazifesile mükellef olan Balkan ricali devletinin prensipleri malûmdur. Bu prensipler Balkan yarımadasında bir tesanüt vücude getirmeği tazammun eder. Fakat bu tesanüt tahakkuk etmekten çok uzaktır. Ve kusurlarına rağmen bir sulh âleti olarak telâkki edilen Atina misakı bu vadide, kendi üzerine bağlanan ümitleri asla tahakkuk ettiremiyecektir. Bunun akislerini dikkatli bir surette takip edenler bunu bütün bir samimiyetle itiraf etmek mecburiyetindedirler. Bizim fikrimize kalırsa M. Yevtitch'in Ankara seyahati çok ehemmiyetli bir hâdisedir. Çünkü Balkan meselesinin bu cephesini aydınlatmağa hizmet edecektir.

Bu beynelmilel misakı imza etmeyen bir devlet olan Bulgaristan, kendisinin sulh vadisindeki hüsnü niyetini takdir eden bütün Balkan memleketlerile daha az dostluk, ve iyi komşuluk münasebatında değildir. Kendisini Türkiyeye olduğu kadar, Yugoslavyaya da bağlayan sıkı bağlardan dolayı Bulgaristan, iki yakın komşusu arasında şimdi cereyan etmekte olan noktai nazar teatisinin yarımadadaki milletlerin iyiliğine ve Balkan ittihadının yüksek fevaidine matuf olduğunu bihakkin tahmin edebilir.

"Messager d'Athènes" den:

Atinada çıkan nimresmî Messager d'Athénes gazetesi M. Yevtitch'in Ankara seyahatine tahsis ettiği bir başmakalesinde diyor ki:

"Bu ziyaret iki memleket arasında iki seneden az bir müddet içinde evvelâ normal bir halde başlayıp gittikçe daha dostâne bir şekle giren münasebetlerinde takip edilen politikayı teyit eden bir hâdisedir.

Malûmdur ki ilk müsbet adım Ankarada imza edilen afyon ihracı mukavelesile başlar.

Yugoslavya ile Türkiye münasebatında atılan en mühim adımlardan biri ondrada mütecavizin tarifi protokolunun imzasıdır. Bu protokol ile iki hükûmet arazi protokolunun muhafazası esasına itinaden müsebt bir politika takip etmek azminde olduklarını göstermişlerdir.

Yugoslavya ile Türkiye arasındaki teşriki mesai sahasında daha az ehemmiyeti haiz olmayan üçüncü merhaleyi de hiç şüphesiz dostluk, hakem ve ademi tecavüz muahedesi teşkil eder. İki memleket arasındaki ihtilâfların muslihane bir surette halli için Bel - gradda imza edilen itilâf ta iktısadî ve siyasî teşriki mesaiye geniş bir saha açmıştır. Cenevrede başalyan temasların ve sarfedilen gayretlerin son ra mantıkî bir neticesi olarak ta Balkan misakı aktedilmiştir. M. Yevtitchin Ankara seyahatinin bu muhtelif itilâfların daha cezrî surette tatbiki ile alâkadar olduğu âşikârdır. M. Yevtitch "Balkan, Balkanlılarındır,, formülüne bilhassa bağlıdır. Şahsî mesaisinin iki memleekt mukarenetinde büyük yardımı olmuştur. 1932 de Hariciye nezaretine geliiş iki memleket münasebetlerinin düzeltilmesi gibi kesif faaliyet devresine mebre teşkil eder. Her iki tarafın hüsnü niyeti sayesinde çok kısa bir zamanda müsbet neticeler elde edilmiştir.

" Journal " dan :

Journal gazetesinde Saint - Brice "Banque Belge du travail,, in iflâsı münasebetile yazdığı bir makalede, bu bankanın umumî iktısadî krizlerin bir kurbanı olduğunu söylemekte ve şunları ilâve etmektedir:

Bu bankanın ölümünün sebebi şudur: Çünkü kapitalist müesseeslerin misallerine kapılarak, maden müeseseleri, kimyevî sanayi, iaşe evleri, balıkçılık, ve müstemleke ticareti vücude getirmiştir. Son iflâs bu hatâların mücazatıdır. Muharrir bunu mi - sal alarak Cenevrede sosyalist hükûmetinin ayni âkibete düştüğünü, çünkü burjuvaların yerine geçtiği zaman bu şekilde hareket ettiğini burjuva bankalarının yardımlarını istediğini, memur maaşlarını azalttığını, vergileri fazlalaştırdığını ilâve etmektedir.

Gümrük ve İnhisarlar bütçesi

ANKARA, 19 (Telefonla) — Bütçe encümeni gümrük ve inhisarlar vekâleti bütçesini vekil Râna Beyin huzurile tetkik etmiştir.

Tek başına

Bir yelkenli ile okyanosta seyahat

ROMA, 19 (A.A.) — 1930 senesinde bir kanun ile Roma ve Trablus arasında bir sefer yapmış olan kumandan Vençenzo Sorentino yakında tek başına bir yelkenli ile Okyanosta bir sefere çıkacaktır.

Mumaileyh, Lidodan hareket edecek, Afrika, cenubî Amerika sahillerini takip ederek Avusturalya, Japonya, için Hindi Çini ve Hindistana varacak ve şarkî Afrika ve Akdeniz yoliyle İtalyaya dönecektir.

Muşanof Berlinde

BERLIN, 19 (A.A.) — Bulgar Başvekili M. Muşanof Londradan buraya gelmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Bir içim su

Esnaf Bankası lâfını etmekten artık yavaş yavaş çekinmeye başladım. Korkuyorum birisi çıkıp :

— Ey! Yeter artık! Başka lâf yok mu?. Elâleme karşı biribirimizin ayıbını ortaya dökmek hamiyetsizliktir. Demesin diye! Gülmeyin! Bizde işler hep böyledir. Siz hakkı iddia ettiğinizi sanırsınız. Halbuki hareketinizi öyle bir tefsir ederler ki siz de vaziyetinizden, yaptığınızdan şüphe etmeğe başlarsınız.

Bütün bu tehlikelere rağmen şu 400 bin liralık topatan kavunundan bahsetmeden gene kendimi alamıyorum.

Efendim, memnun olacağınız bir haber var. Bu işte suiistimal yokmuş. Banka işe girişmiş. Meselâ su şirketine para vermiş. Eh bu şirket ne olmuş? sıcak bir havada teşekkül ettiği için tebahur etmiş... Fakat endişe etmeyin! Kâinatta hiç bir şey mahvolmaz. Günün birinde havalar soğursa buhara tahavvül etmiş olan bu şirket tekrar damla damla parasını toplayabilir. Mesele bir zaman ve bir soğukluk meselesidir. Zaten Vali Beyefendi de bu mesele hakkında:

— Bir bardak suda fırtınadır. Demiyor mu?.

Gerçek te öyledir. 400 bin liranın ne ehemmiyeti var? Bir içim su. Sağlık olsun. Dünyada her şeyin çaresi bulunur; ölüme çare yoktur.

Zaten bu kadar endişeye, vaveylâya hacet yok. İş eski bir iştir. Eski bir iş için de — şimdi meydana çıktı diye — yeniden telâşa hacet yok. Eskidikçe kıymeti artan yalnız Acem halısıdır. Elbise eskidikçe nasıl kıymeti düşerse, cürüm kabahat ve rezalet te eskidikçe şiddetini kaybeder. Ağzı açık kalmış gazoz şişesi gibi..

Hepsi iyi. Fakat kavrayamadığım bazı şeyler var.

— Bankanın paraları nerede?

— Şunda bunda.

— Niye vermiyorlar?.

— Paraları yok.

— Niye sağlama bağlamadan vermişler.

— Onu yapanlar azledilmiş ya!

— O kadar mı?.

— . . . . .

Lâtife bertaraf. Beni en ziyade nevmit eden bu 400 bin liranın uçması değil, 400 bin lira uçtuğu halde allahın kulunun yakasından tutmak imkânının bulunamamasıdır.

Köy isimleri

Gazetelerde okudum: Polonez köyünün ismini değiştirmişler. Kulağa nahoş geliyormuş. Ben Şehir meclisi azasından olsaydım, oranın ismini düzeltmeden evvel yolunu düzeltirdim. Öküz arabasile zor gidilen bir keçi yolu olan bu köyde oturanların hepsi Polonyadan hicret etmiş Polonezlerdir. İşin tuhafı bu köyün ecnebi mahafilindeki ismi (Çiftlik) tir. Biz Türkler Polonez köyü deriz. Bu da vaktile Polonyadan memleketimize hicret etmiş olan siyasî mültecilere gösterdiğimiz misafirperverliği hatırlatmak içindir. Bu isim hiç bir zaman o köyü Polonyanın yaptırmış olduğu manasını vermezdi.

Ne ise, belki bizim derinliğine varamadığımız düşüncelerle bu isim ortadan kaldırılmak istendi. Bari halk ağzında dolaşan Çiftlik ismini alaydık. Çünkü (Kirazköyü) hemen o civardaki (Karakirez) ismindeki köyle iltibas yapacaktır. Bu işi sokakların vaftiz babası Osman Beye bıraksa idiler, (Glavanî) sokağını (Kallâvî) yaptığı gibi belki (Polonez) köyünü (Bolnaz) köyü der ve işi kitaba uydururdu.

FELEK

İnhisarlarda yapılacak ıslahat

İnhisarlar umum müdürü Hüsnü Bey iki gündenberi Ankarada bulunmaktadır.

Hüsnü Bey, Ankarada gümrük ve İnhisarlar vekâletine, mütehassısların faaliyeti hakkında izahat vermektedir. İnhisarlar umum müdürlüğünde yapılacak ıslahatın tatbiki ile meşgul olan mütehassıslar da Ankaraya gitmişlerdir.

Bu sebeple mütehassısların iştirakile, Gümrükler ve İnhisarlar vekili Ali Rana Beyin riyasetinde yapılacak toplantıda ıslahat iş-

ODADA

Yeni bir İktısadî teşekkül

Beynelmilel ticaret odası Türkiye komitesi işe başladı

Yeni teşekkül eden beynelmilel ticaret odası Türkiye millî komitesi resmen faaliyete geçmiştir.

931 senesinde Ankarada toplanan Ticaret odaları kongresinde Beynelmilel ticaret odalarına, Türkiye, millî komitesinin teşkil edilerek, iştirake karar verilmişti.

Bu kongre kararını İktısat vekâleti de muvafık bulduğundan der hal faaliyete geçilmişti. Teşekkül eden heyeti müteşebbise Beynelmilel odanın Türkiye şubesi nizamnamesini hazırlayarak hükûmete bildirmiştir. Türkiye komitesi şimdi aza kaydına başlayacaktır.

Soğuk hava depoları

Ticaret odası şehrimizdeki soğuk hava depolarının aralarında bir tröst yaptıkları hakkındaki müracaatı tetkik etmektedir.

Oda idare heyeti ilk içtimada bu meseleyi müzakere edecektir.

Romanya gümrüğü balıklarımıza müşkülât çıkarıyor

Ticaret odasına Romanyaya ihraç edilen balıklar hakkında bir müracaat vaki olmutur. Bu müracaata nazaran, bundan bir müddet evvel Romanyaya ihraç edilen balıklarımız Romanya gümrüğünde müşkülâta tesadüf edilmesi yüzünden kokmuştur.

Ticaret Odası bu şekli İktısat vekâletine bildirmiştir.

Plevneden alınan boğalar geldi

Vilâyet namına damızlık buğa satın almak üzere Bulgaristana gitmiş olan vilâyet baytar müdürü Etem Beyle Ziraat vekâleti zeatekni şube müdürü Nâzım B. dün sabah avdet etmişlerdir.

Bu heyet Plevneden 30 boğa satın almış ve buğalar da şehrimize getirilmiştir. Buğalar ihtiyacı olan köylülere tevzi edilecektir.

Kaçak sigara ve içkiler

İnhisarlar İstanbul başmüdüriyeti takip memurları on iki gün içinde şu kaçak eşyayi müsadere etmişlerdir:

4821 paket köylü sigarası, 17 paket halk sigarası, 175 paket asker sigarası, 53,750 kilo 750 gram şarap, 225 gram kaçak tütün, 4 adet çakmak ve 3 çakmak taşı, 1 oyun kâğıdı, 114 defter kaçak sigara kâğıdı, 140 gram ispirto, 285 gram rakı, 6 adet Mısır sigarası, 500 gram derecesiz ispirto, 150 gram konyak, 640 gram Yunan konyağı.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

19 Nisan 934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	99	T. askeriye	9,78
1933 İstikrazı	92,50	Elektrik	—.—
Kuponsuz		Tramvay	—.—
Unitürk	30	Tünel	—.—
„ II	29,45	Rıhtım	17,75
„ III	29,45	Mümessil	56
Şark D. Yolları	2,60	„ II	47,10
Gümrükler	8	Kuponsuz	
Bağdat	9,78	„ II	47,10

ESHAM

İş Bankası Nama	9	Şir. Hayriye	15
Kuponsuz		Reji	3,90
„ „ Hamiline	9	Telefon	10,75
Kuponsuz		Terkos	19
„ „ Müessis	9,8	Çimento	12,15
Kuponsuz		Ittihat dey.	18,75
Türkiye Cümhûriyet Bankası	62,50	Şark dey.	1,35
Tramvay	38	Balya	1.55
Anadolu Hisse	26,70	Şark m. ecza	4

ÇEK FİYATLARI

Paris	12.06	Prağ	19,12
Londra	646	Berlin	2.02,34
Nüyörk	79,55	Madrit	5,8336
Milano	9,34,88	Belgrat	34,82
Atina	83,46,12	Zloti	4.21,75
Cenevre	2.45,88	Pengo	2.69
Brüksel	3,40,85	Bükreşt	83,46
Amsterdam	1.17.55	Viyana	4,22
Sofya	65,6360	Moskova	11,00,50

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Frantız	169	20 İ. Isviçre	808
1 Dolar	117	1 Pezeta	16
1 Isterlin	645	1 Mark	49
20 Liret	214	1 Zeloti	23,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	19
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
1 Şille. Av.	22	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	23	Altın	9,25
21 Kur. Çek.	106	1 Mecidiye	35 1-2

Konservatuvar yaylı sazlar heyetinin teşekkül etmiş olduğunu evvelce yazmıştık. Heyet dün Seyfettin Asaf Beyin riyasetinde toplanmış ve ikinci provalarını yapmıştır. Bugün de saat dörtte konserlerini vereceklerdir.

Gayrimübadiller Bono tevziatı

Bonolar hazırlanırsa ay başında tevziat başlıyacak

Gayrimübadillere istihkakları-na mukabil yapılacak yüzde yirmi beş bono tevziatı için yapılmakta olan hazırlıklar henüz bitmemiştir. Bonolar Devlet matbaasında basılmaktadır, hazır olduğu takdirde bu ay başında tevziata başlanacaktır. Tevziat her gayri mübadilin istihkakları nı tesbit eden karar numarasile yapılacak ve evvelâ (1) numaralı karar sahibinden başlanarak sırasile herkese bonosu verilecektir. Hergün hangi numaralı karar sahiplerinin bonolarının verileceğini, gazetelerle ilân edilecektir. Gayrimübadillere, istihkaklarına mahsuben para tevzii için komisyona Maliye vekâletinden hiç bir emir verilmemiştir. Gayrimübadillere para tevziini temin için Ankaraya gitmiş olan gayrimübadiller cemiyeti reisi Mehmet Hüsnü Beyle idare heyeti azasından Halil Paşa şehrimize dönmüşlerdir. Alınan malûmata göre bono tevziatının şimdilik yüzde yirmi beş nisbetinde yapılmasile iktifa edilecek ve para tevziatı da ancak yüzde yarım olacaktır. Bono tevziatı bitince, Ziraat Bankasına devredilmiş olan metrûk emlâkin müzayedesine başlanacaktır. Gayrimübadiller cemiyeti Bahtiyar hanına nakledilecektir.

HÜSNÜ BEY

Tütün kongresine giden murahhaslar

Ankarada toplanan tütün kongresine şehrimizden iştirak eden murahhaslardan bir kısmı dün şehrimize dönmüşlerdir.

Diğer murahhaslar da bugün şehrimize gelecektir.

BELEDİYEDE

Yeni tramvay Hatları

Dün istimlâklere sarfedilecek para tesbit edildi

Belediye hesap işleri müdür muavini Nail Bey dün sabahki trenle Ankaradan gelmiş, belediyeye giderek bazı dosyaları almış ve gene dün akşamki trenle Ankaraya hareket etmiştir. Nail Bey öğleden sonra fen işleri müdürü Ziya Beyin riyasetinde yapılan içtimada bulunmuştur. Bu içtimada yeni yapılacak tramvay hatlarına sarfedilecek istimlâk paraları görüşülmüştür. Tramvay şirketinden alınacak 3 milyon küsur liradan ne kadarının bu istimlâklere sarfedileceği tesbit edilmiş ve Nail Bey bu hususta hazırlanan listeyi alarak Ankaraya dönmüştür.

Perrier müessesesilerile müzakere dürdü

Haber aldığımıza göre, Ankarada Perrier Bankası hâmillerile yapılan müzakereler teahhüre uğramıştır. Perrier Bankası mümessilleri tekrar hâmillerle temas edecekler, ondan sonra kat'î teklifleri ni belediyeye bildireceklerdir.

Vali Bey haraketini tehir etti

Vali ve belediye reisi Muhittin Beyin cuma günü şehrimize geleceği evvelce yazılmıştı. Fakat Vali bey hareketini birkaç gün daha tehir etmiştir. Belediye iktısat işleri müdürü Asım Süreyya ve Hukuk işleri müdürü Muhlis Beyler de avdetlerini birkaç gün daha tehir etmişlerdir.

İrak kralının hazinei hassa nazırı

İrak kralı hazretlerinin hazinei hassa nazırı Ahmet Fehmi Bey İrak sarayına ait bazı eşya satın almak üzere bir kaç gün evvel şehrimize gelmişti. Ahmet Fehmi B. işlerini bitirerek İraka dönmüştür.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Birkaç gün evvel denilebilecek kadar yakın günlerde; şiddetle tatbik edilen çok faydalı bir "belediye" emrini memnuniyetle görmüştük.

Tramvaylara "durak" yerlerinde binilecek ve inilecek, yürürken kapılar sımsıkı kapalı bulunacak.

Belediye zabıtası her kapısı aralık tramvay arabasının kondüktörünü defterine kaydediyor, arabalar yürürken atlayanları yakalıyor, vatmanın harekâtına mâni olacak kadar ön sahanlığı dolduran kalabalığı arabadan indiriyordu. Bu ciddî faaliyet birkaç gün içinde lâzım olan tesiri gösterdi:

1 — Tramvay kondüktörleri ve vatmandları kapıların hareketten sonra kapalı bulunmasına dikkat ediyorlar.

2 — Halk ta "durak" yerlerin de inip binmeğe alışıyordu.

Fakat aradan günler geçince, iş nedense tavsamağa başladı. Artık bu emre pek kulak asılmaz oldu. Hattâ işin garibi tramvay arabalarına asılan atlayan bazı memurlara bile tesadüf edildi. Bunun sebebi nedir?.

Çünkü birçok kereler yazdığımız gibi bizde maalesef fikri takip yoktur. Her işin daima iyisini yaparız. Daima iyi şeyleri tatbik etmek isteriz fakat dediğimiz gibi takip etmeyiz. Sade bu işte değil her sahada "fikri takip„ in bulunması lâzımdır. Hayatta muvaffakıytin sırrı "fikri takip„ tir. Türkün yapamıyacağı hiç bir şey yoktur. Yalnız bu hassayi tenbih etmemiz icap eder.

Bizde âdeta darbımesel hâline girmiş bir söz vardır: "yasak üç gün sürer„ derler. Bu fikri taşıyan bazı köhne dimağlardan bunu söküp atmak lâzımdır. Her sahada fikirlerimiz, davalarımızı düşüncelerimizi ve emirlerimizi doğru olduğu müddetçe sonuna kadar takip edelim; o zaman refaha, saadete, istediğimiz şeylerin husulünden müteveellit sevince kavuşuruz.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

MAHKEMELERDE

Komünist Tahrikçileri

Suçlulardan ikisinin muayeneleri yapıldı

Komünistlik tahrikâtı yapmaktan suçlu olan Leman Hanımla kardeşi Salâhi, Dr. Hikmet ve kardeşi Şerafettin Efendiler hakkındaki hazırlık tahkikatı henüz ikmal edilmemiştir. Salâhi Efendi ile Dr. Hikmetin talepleri üzerine evvelki gün zabıta doktoruna, dün de tabibi adlîce muayeneleri icra ettirilmiştir. Doktorlar henüz raporlarını vermemişlerdir.

Bir baba ve oğulu öldüren adam

Kantarcılarda bir cinayet olmuş, Mehmet isminde bir hamurkâr ev kirası yüzünden evsahibi Osmanla oğlu Rüstemi öldürmüştü. Dün bu davanın ağırceza mahkemesinde rüyetine başlanılmıştır. Maznun Mehmet:

— Ben Osmanın evinde kiracı idim. Iki aylık ev kirası borcum kalmıştı. Kendilerine iki ay sonra ödemek üzere senet verdim. Fakat bu gün baba oğul önüme çıktılar, ben de ne yaptığımı bilmiyorum, demiştir. Bundan sonra bir kısım şahitler dinlenmiş, Fakat bunlar mahkemeyi tenvirden uzak kalmışlardır. Muhakeme gelmiyen diğer şahitlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Kurban hırsızı

Kurban bayramında bir kurban çalmaktan suçlu Sedat ismindeki sahıs dün Sultanahmet ikinci sulh ceza mahkemesinde iki ay 13 gün hapse mahkûm edilmiştir.

Şahsiyeti maneyiyeyi tahkir

Şûrayi devletin mânevî şahsiyetini tahkir ettiği için Fuat Bey isminde bir mimar hakkında müddeiumumîlikçe tahkikata başlanılmıştır.

Neşriyat davaları

Madam Artemisya isminde bir Rum kadını Haber gazetesi ile Apoyev Matini gazetesi aleyhine bir hakaret davası açmıştır. Davanın sebebi bu gazetelerin Corci isminde bir aşçının 250 kuruş alacak yüzünden Madam Artemisyanın evini taşladığını havadis olarak yazmış olmalarıdır. Haber sahip ve neşriyat müdürü Hasan Rasim Beyle Apoyev Matini sahibi Konstantin Vasilyadis ve neşriyat müdürü Ligoryavridis beyler bu haberin zabıta raporlarından alınmış bir vaka olduğunu ve içinde hakaret bulunmadığını söylemişlerdir. Davacı vekili davanın hafi olmasını istemiş, mahkeme bunu reddetmiş ve muhakeme dava muamelesinin tekemmülü için başka güne bırakılmıştır.

§ Fenerbahçe klübü ikinci reisi Hayri Celâl Beyin Cümhuriyet gazetesi aleyhine açtığı hakaret davasiyle birleştirilen hilâfı kanun neşriyat davasına dün devam edilmiş, fakat müddeiumumilikten sorulan suallere cevap gelmediği için muhakemenin devamı başka güne bırakılmıştır.

Yangın davası

Izmitte rüyet edilmekte olan İstanbul Adliye yangının davasına ait istinabe şahitleri yarın asliye birinci ceza mahkemesinde dinlenileceklerdir.

İsviçreli zootekni mütehassısı

Memleketimizde hayvanatı bakariye hakkında tetkikatta bulunmak üzere şehrimize gelmiş olan İsviçre federal hükûmeti umuru baytariye ofisi Zootekni mütehassıs Mösyö Paul Kaeppeli dün belediye umuru baytariye müdürü Esat Muhlis beyle beraber mezbahayi ziyaret etmiştir. Mösyö Kaeppeli mezbahayi çok beğenmiş ve böyle iyi bir müessesenin İsviçrede bile bulunmadığını söylemiştir.

Mezbahadaki bakarî hayvanatı gören Mösyö Kaeppeli, bunları da beğenmiş ve Türkiyede daha cüssesiz öküz ve ineklere tesadüf edeceğini zannettiğini söyliyerek hayvanları bakım ve cins noktai nazarından iyi bulmuştur.

Mösyö Kaeppeli öğleden sonra bazı inek ahırlarını ve hayvan hastahanesini gezmiştir, bu akşam Ankaraya gidecektir.

FIKRA

Halkı istismar edenler

Geçenlerde Şehir Meclisinde pek haklı olarak okkanın kiloya tahvili üzerine bazı esnafın halk aleyhine bunu bir istismar vasıtası yaptıklarından şikâyet olundu.

Biz, bu husustaki endişelerimizi bundan aylarca evvel bu sütunlarda mevzuubahsetmiş, bu bapta tedbir alınması lâzımgeldiğinde ısrar eylemiştik. Ogün bugündür aradan ayların geçmiş olmasına rağmen halk aleyhine bu istismarın kabaca ve ap açık devam edegelmesi, şunu ispat ediyor ki, bugüne kadar ne böyle bir tedbir alınmış, ne de bir harekete geçilmiştir.

Bizde garip bir zihniyet vardır: Nef'i hazine deriz. Ve bunu bütün menfaatlerin fevkinde tutarız. Hazinenin nef'i, şüphesiz ki çok muhteremdir; fakat nef'i hazine yanında bir de halkın nef'i denilen bir mefhum vardır ki bu da onun kadar muhteremdir. Dört deste cigara kâğıdı kaçırılarak hazine nefi muhtel oluyor diye devletin bütün icra vasıtaları harekete geçer, kaçakçıyı tedip ve tecziye eder.

Hazinenin menfaatini ihlâl eden kaçakçılığın menfur bir hareket olduğunda kimsenin şüphe ve tereddüdü yoktur. Bu itibarla kaçakçının tedip ve tecziyesi lâzımdır. Lâkin halkın nef'i de, o kanaatteyiz ki hükûmetin menfaatinden daha aşağı değildir. Bunun ihlâli de devlet veya belediye mekanizmasını şiddetle harekete getirmek lâzımdır. Bu işte memleketin diğer şehirlerinde vaziyet nasıldır, bilmiyoruz; fakat bu istismarın şehrimizde devam ettiğini her gün gördüğümüz gibi Şehir Meclisinde de mevzuubahsolduğunu gazetelerde okuyoruz.

Valimiz, başka valiler gibi değildir; idare işlerinde iki kuvveti uhtesinde toplamıştır. Eski zamanlarda İstanbulun valisi başka kimse, Şehremini başka kimse idi. Bundan dolayı birisinin iltizam ettiği işi diğeri ekseriya iğlâk veya redderdi. Ve bu yüzden şehir işleri alelekser sürüncemede kalırdı. Halbuki valimiz, hem valiliği, hem belediye reisliğini uhtesinde toplamak itibarile bu mevzuda iki taraflı olan salâhiyetini kullanmak imkânlarına maliktir.

Kanun ve belediye nizamları cari olan bir memlekette okka ile kilo farkını halkın aleyhine bir soyma vasıtası telâkki etmek meselesi etrafında tetkikat değil, şedit ve kat'î takibat ve ceza tatbikini istiyoruz.

Cigara ve iskambil kâğıdı kaçırdığı için en aşağı altı ay hapis yatanların yanında halkı soyduğu için daha ağır ceza ile ayni deliğe tıkılması lâzım gelen bir sürü kelepçesiz haydutların artık caddelerdeki dükkân ve mağazalarında apaçık icrayi ticaret etmelerine müsaade ve müsamaha edemeyiz.

Salâhattin ENİS

Yeni bir vapur alındı

Barzilay ve Benjamen şilepçilik şirketi 5,500 tonluk yeni bir vapur satın almıştır. Vapura Ülkü ismi verilmiştir.

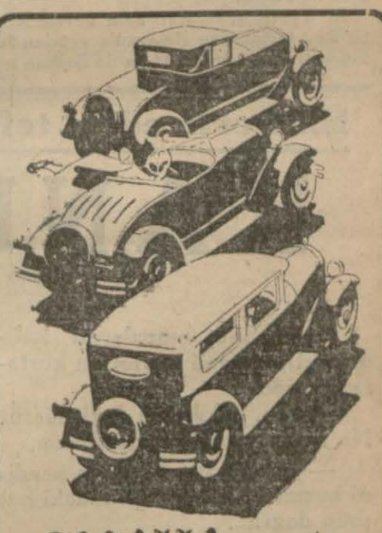

Milliyet
TÜRKİYE TURİNG KLÖBÜ
OTOMOBİL
VE
MOTOSİKLET
YARIŞLARI
25
MAYIS
Cuma sabahı yapılacaktır

Bütün Türkiyenin Beklediği film

ANKARA Türkiyenin Kalbidir

Bu büyük inkılâp filmiade büyük Gaziyi görecek ve işideceksiniz. Pek yakında Beyoğlu'nda TÜRK ve SUMER sinemalarında — Halil Kâmil Film

Haftalık Siyasî İcmal

Almanya'nın cevabı:

Almanya'nın 1934 senesi bütçesinde milli müdafaa için yapılan zam üzerine Ingiltere geçen hafta Almanya nezdinde teşebbüsatta bulunmuştu. Avam Kamarasında hararetli bir müzakereyi takip eden bu teşebbüste Almanya tarafından ayrılan bu tahsisatın Versailles muahedesine mugayir olduğu iddia edilmekte idi.

Almanya bu Iginliz teşebbüsüne cevap vermiştir. Cevabın hülâsası şudur: Kara silâhları tahsisatı, Almanya'nın 100 bin mevcutlu ve 12 sene hizmetli ordusunu kısa hizmetli bir orduya değiştirmek masraflarına tekabül için artmıştır. Filhakika uzun hizmetli ve 100 bin mevcutlu ordunun kısa hizmetli ve 300 bin mevcutlu bir orduya değiştirilmesi silâhsızlanma müzakerelerinde mevzuubahsolan bir meseledir. Ancak bu nokta hakkında henüz bir karar verilmemiştir. Deniz silâhları için ayrılan tahsisat ta senelerden beri eskimiş bir halde bulunan bazı gemilerin yenileştirilmesine sarfedileceği bildiriliyor. Hava için ayrılan 210 milyon mark ile bazı servislerin takviye edileceği ve halkın hava taarruzlarına karşı müdafaasına sarfedileceği ilâve ediliyor. Filhakika Almanya bizim paramızla beş yüz milyon liraya baliğ olan "millî müdafaa,, tahsisatının sarf cihetleri hakkında istenilen izahatı vermektedir. Fakat bu izahat kimseyi tatmin etmiyor. Almanya'nın büyük mikyasta silâhlandığı aşikârdır ve buna mani olmak ta mümkün değildir.

* * *

Silâhsızlanma meselesi:

Almanya'nın silâhlanmasına mani olunamıyacağının anlaşılması üzerinedir ki Fransa artık "bir miktar,, silâhlanmasına muvafakat ediyor. Ingiltere ile Fransa arasındaki muhaberelerden çıkan mana budur. Şimdiye kadar Fransa Almanya'nın silâhlanmasile neticelenecek bir mukaveleye asla yanaşmıyordu. Ancak Fransızlar Almanya'nın silâh noktasından müsavatını tanıdıklarından ya Almanya'nın silâhlanmasına, yahut ta kendi silâhlarının azaltılmasına muvafakat etmek gibi iki şıktan birini tercih etmek zaruretinde kaldılar. Bu vaziyette Almanyanın "bir miktar,, silâhlanmasına muvafakat ediyorlar. "Miktar" müzakere ile tayin edilecek. Ancak buna mükabil iki şey istiyorlar:

1 — Miktarın kararlaşan raddede kalacağı

2 — Bu raddede kalmazsa mukaveleyi imzalıyan devletler tarafından mukaveleyi bozan devlete karşı zecrî tedbir alınması.

Şimdi Ingiltere ile Fransa arasındaki muhabereler bu üç prensip üzerinde durup dolaşıyor: Silâhlanmayı bir had dahilinde tutmak, o had dahilinde kalacağını muahede ile tespit etmek. O had dahilinde kalmazsa mukaveleyi bozan devlet aleyhinde harekete geçmek. Şimdiye kadar Fransa Alman silâhlarının artmasına razı değildi. Ingiltere de beynelmilel mukavelelerin tatbiki için yeni yeni mes'uliyetler altına girmekten çekinirdi. Görünüyor ki her iki devlet te bir itilâfa varabilmek için yerlerinden azacık kımıldamışlardır.

* * *

Seyahatlerin manası:

Bu hafta Balkan memleketleri Hariciye Nazırlarının seyahat haftasıdır. Bulgar Başvekili M. Muşanof Londra'ya kadar gitti. Romanya Hariciye Nazırı M. Titülesco Paris'i ziyaret etti ve Fransız Hariciye Nazırı M. Barthou ile görüştü. Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Yevtiç te bu satırları yazdığımız dakikada Ankara'da bulunuyor.

M. Yevtiç'in ziyareti hem Tevfik Rüştü Bey tarafından Belgrad'a yapılan bir ziyareti iade içindir. Hem de Balkan misakı hakkında son vaziyet üzerine fikir teati etmek maksadını istihtaf ediyor. Filhakika bir taraftan Yunanistan'da Balkan misakı aleyhinde Venizelos tarafından sarfedilen faaliyet, diğer taraftan Bulgaristan'ın Balkan misakına iştirakini temin için bu misakın imzası tarihinden beri sarfedilen gayret bu misak etrafında bir fikir teatisini istilzam etmiştir. Gerçi misak Yunan Hükûmeti tarafından imza edilmiş ve Yunan Meclisi ve Yunan Ayânı tarafından da tastik edilerek muamelesi bitmiştir. Ancak Venizelos ehemmiyetli bir maddesinin tadil edildiğini iddia ediyor ve bu madde de Yugoslavya'yı yakından alâkadar ediyor.

Bulgar Başvekili, Bulgaristan'ın Balkan devletlerinin her birile ayrı ayrı ademi tecavüz misakı imzalamıya hazır olduğunu bir çok defalar tekrar etmişti. Bulgaristan'la her hangi şekilde bir anlaşma temin edilirse, bu itilâfın bilâhare Bulgaristan'ın da Balkan misakına girmesine bir adım teşkil edeceği düşünüldüğünden şimdi bu yoldan da yürümekte olduğu anlaşılıyor.

Titulesco'nun Paris seyahati daha şümûllüdür. Fransız Hariciye Nazırını Balkan vaziyetinden haberdar edeceği şüphesiz olmakla beraber, mülâkatın mihverini Fransa için bugün büyük ehemmiyet kesbeden Rusya ile Küçük Itilâf devletleri arasındaki siyasî münasebetlerin iadesi meselesinin teşkil edeceği tahmin ediliyor. Rusya ile Küçük Itilâf devletleri arasında henüz siyasî münasebet yoktur. Büyük mikyasta Fransa'nın Rusya'ya muhasım olduğu zamanların mirası olan bu vaziyet hâlâ devam ediyor. Fransa Rusya'nın Milletler Cemiyetine girmesini iltizam ettiğinden bu teşebbüsten evvel, eski müttefiklerile yeni dostu arasındaki münasebetlerin tanzimine çalışıyor.

* * *

Barthou'nun Seyahati:

Fransız Hariciye Nazırı M. Barthou bu hafta seyahate çıkacaktır. M. Barthou Varşova ve Prag'ı ziyaret edecektir. Bu seyahatin hedefi, bir taraftan silâhsızlanma meselesi etrafında iki müttefiki ile fikir teati etmek ve Fransa ile Lehistan ve Çeokslovakya arasındaki münasebetleri takviye etmek, diğer taraftan da Çekoslovakya ile Lehistan arasında gittikçe vahîm bir safhaya giren ihtilâfları halletmeğe çalışmaktır. Lehistan'ın müstakil bir siyaset takip etmeğe karar vermesi Fransa'da endişe uyandırmıştır. Bu müstakil siyasetin iki tezahürü, Rusya ve Almanya ile ayrı ayrı birer misak imzalanması şeklinde tecelli etmiştir. Gerçi Lehistan'ın Rusya ile imzaladığı misak Fransa'nın tasvibi hattâ yardımile olmuştur. Fakat Fransa, Lehistan'la Almanya arasındaki münasebetlerin samimileşmesinden endişe ediyor.

Lehistan'la Çekoslovakya arasındaki münasebetlere gelince; bir zamandır bu iki sabık dostun yolları ayrılmakta ve araları da açılmaktadır. Lehistan son zamanlarda Çekoslovakya'nın bazı arazisini ilhak etmek lüzumunu ileri sürmeğe bile başlamıştır. M. Borthou bu vaziyet ile de alâkadar olacaktır.

* * *

İtalya'da tasarruf tedbirleri:

Italya Başvekili M. Mussolini'nin her şeyde olduğu gibi iktısadî müşkülâta karşı tedbir almakta da kendine mahsus yolları vardır. Hafta arası imzaladığı bir emirname ile şunlara karar vermiştir:

1 — 500 liretten yukarı maaş alan memurların maaşlarından %6 dan %12 ye kadar tenzilât yapılması. 500 lirete kadar maaş alanlara dokunulmuyor. 500 liretten 1000 lirete kadar maaş alanlardan %6, 1000 liretten 1500 lirete kadar maaş alanlardan %8, 1500 liretten 2000 lirete kadar maaş alanlardan %10, 2000 liretten fazla maaş alanlardan da %12 kesilecektir. Nazırlar kendi maaşlarının %20 sini terkediyorlar.

2 — Gıda maddelerinin fiatlerinde %10 ve kiralarda da %15 tenzilât yapılması.

3 — Bekârlık vergisinin iki misline çıkarılması.

M. Mussolini bu tedbirle hem devlet masrafını azaltmak, hem de hayatı ucuzlatmak maksadını istihdaf ediyor. Italya Başvekili Italya'da yaşamayı ucuzlatarak memlekete Turist celbetmek te istiyor. Mussolini tarafından neşredilen bu emirnameleri iktısatçıların hayretle karşılıyacağı şüphesizdir. Emirname ile yaşama masraflarını indirmek teşebbüsü iktısat nazariyelerine sığmıyor. Fakat bu nazariyelere sığmıyan bir çok tedbirlerin muvaffak olduğu görülmüştür.

* * *

Roosevelt geri döndü:

Cümhurreisi Roosevelt üç haftalık istirahatten sonra tekrar Vaşington'a avdet etti. Roosevelt'in hükûmet merkezinde bulunmadığı üç hafta zarfında isyan eden âyân azaları, Cümhurreisini karşılamak için mızıka ile istasyona gittiler. Roosevelt'in âyân azalarına ilk sözü şu acı serzeniş olmuştur:

— Ben burada değilken fena olmaktan Wirt olmağa doğru yürüdünüz. Wirt Cümhurreisini ve "beyin tröstü" denilen müşavirlerini şiddetle tenkit eden bir adamdır. Roosevelt bu sözlerile fenalıkta o kadar ileri gittiniz ki Wirt gibi düşünüyorsunuz, demek istemiştir. Bundan sonra üç haftayı balık avlamakla geçirdiğini ve kendisine balık avının politikada da yeni yeni dersler öğrettiğini, bu derslerden istifade edeceğini söylemiştir. Her halde Cümhurreisinin gaybubeti esnasında bütçedeki masraf fasıllarını şişirten muhariplere tahsisat lâyihasını kabul ettiğinden dolayı âyân mahçup bir vaziyettedir. Çünkü şimdi bu tahsisatı kabul ettikten sonra bu paranın temini için yeni varidat membaı aramak lâzımdır. Esasen âyân Roosevelt'in vaziyetini işkâl etmek için Cümhurreisinin bu veto'suna rağmen, lâyihayı kabul ve tasdik etmişti. Roosevelt'in her halde çok mücadeleci bir zihniyetle hükûmet merkezine döndüğü anlaşılmaktadır.

* * *

Arabistan muharebesi:

Arabistan'da Ibnissüut ile Imam Yahya arasındaki harp, İmam'ın mağlûbiyeti ile neticelenmesi muhtemel olan bir safhaya girdi. Ilk müsademede Hicaz ve Necit Kralının oğlu muvaffak olmuş ve Yahya askerleri geri çekilmişlerdir. Ibnissüud'un oğlu ve veliahti cenuba doğru ilerlemekte devam edecek olursa, Imam Yahya'nın vaziyeti hayli müşkül olacaktır. Bunu anladığı içindir ki Imam Yahya mütareke teklif etmiştir. Yahya'nın Hicaz ve Necit Kralı tarafından aylardan beri takip edilen siyaseti zaf telâkki ettiği anlaşılıyor. Her halde bu mağlûbiyetten sonra Arabistan muharebesinin uzun sürmiyeceği beklenebilir.

Ahmet ŞÜKRÜ

KULAK MİSAFİRİ

Gözden ırak olan..

Şehir Meclisi koridorunda Boğaziçinin kara kalem eski bir resimden kopye edilmiş bir panoraması, asıldığı duvarın tozları altında oyuklar durur. Geçen gün ona bakarken düşündüm:

Bilmem kaçıncı asırda, Üsküdarın bilmem hangi tepesinden, bilmem hangi ressamın çizdiği bu tablo, eğer canlanıp ta, gözlerini bugünkü Boğaziçine çevirecek olsaydı, yüreği kim bilir ne kadar sızlıyacaktı.

Kuruçeşme bir kömür deposu... Üsküdar geniş bir harabe... Anadolu yakası, baştan başa unutulmuş bir diyar...

Her tarafta boşalmış evler, kaburgası çıkmış yalı iskeletleri, denize gözlerini yummuş kayıkhaneler....

Ben böyle levhaya dalgın dalgın bakarken, biri kolumdan çekti:

— Ne düşünüyorsun?

Güldüm:

— Bir darbımeselin daha yalana çıktığını...

— Hangisi o?

Dedim ki:

— Hani "gözden irak olan gönülden de irak olur,, derlerdi. Gönülden irak olmak için, her zaman gözden irak olmıya lüzum yok.

Şu Boğaziçi levhası, Şehir Meclisi azasının senelerdenberi gözleri önünde duruyor. Şimdiye kadar, hangisi onu bir gün olsun hatırladı.

Gözden irak değil ama, güzel Boğaziçi, alâkadarların gönüllerinden irak oldu....

M. SALÂHADDİN

MEMLEKETTE

Aydında bina gelirleri yarı yarıya düştü

AYDIN, (Milliyet) — Aydın Şehir Meclisi toplandı. Bina gelirlerinin Aydında yüzde 50 düştüğünden bina kanununun maddei mahsusası hükmüne tevfikan bu hususta şehir meclisince bir mazbata yapılarak vilâyet idare encümenine verilmesi hakkında azadan Hamit Bey ve arkadaşlarının takrirleri ittifakla kabul olundu.

Harita, çap bedellerinin değiştirilmesi de kabul olunarak şehrin imar mıntakası haricinde bırakılacak kısımlar hakkında tetkikat yapmak üzere şehir meclisi azaların - dan beş kişilik bir heyet seçildi ve lüzumunda fen memuru ile doktorun fikrinden de istifade etmeleri için heyete salâhiyet verildi.

Avcılar için bir poligon yaptırılması hakkındaki temenni Şevki Niyazi Beyin teklifi üzerine reddedildi.

Bundan sonra mülkiye ve bütçe encümenleri seçilerek haftaya cumartesi günü toplanmak üzere celseye son verildi.

Aydın yağmur bekleyor

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyetimizin bir aydanberi yağmur yağmaması çiftçimizi düşündürmektedir. Dört beş gün evvel çilenti halinde yağmur düşmüşse de hiç bir tesir yapmamıştır. Bilhassa arpa, buğday ve afyon mahsullerinin yağmura ihtiyaçları çok fazladır. Bir hafta içinde yağmur olmazsa tarlalardaki mahsullerin kurumasından ve yanmasından korkulacaktır.

Ova ve dağlarda otlar tamamen yetiştiğinden tereyağı, peynir ve yoğurt fiatleri düşmekte devam ediyor.

Fırat mıntakasında pamuk ekimi

ELÂZİZ, (Milliyet) — Fıratelinin pamuk ekimine çok müsait bulunması dolayısile pamuk tohumunun ıslahı pamuk ziraati üzerinde çiftçilerimizin tenviri için Ziraat Vekâletince şehrimize gönderlen pamukçuluk mütehassısı M. Clarak Sakit Bey isminde bir müşavirle birlikte geldiler. Mütehassıslar Elâziz ticaret odası kulübünde misafir edilmişlerdir. Yakında vilâyetimiz pamuk ekim mıntakalarını tetkika başlıyacaklardır.

İki erkek bir kadını yaraladı

SAMSUN, (Milliyet) — Samsuna bir saat mesafede papas köyünde iki kişi bir kadını ağır surette yaralamışlardır. Vaka şöyle olmuştur.: Sarı Şaban mübadillerinden Mümin ile Süleyman Kâhya oğlu Bayram ve Mustafanın araları ötedenberi açıktır. Müteaddit defalar kavga etmişler ve hattâ biribirlerini yaralmışlardır. Bayramla Mustafa bu eski kine bir nihayet vermeğe karar vererek dün gece Müminin evine gidip lâmba yanan penceresinin camının vurmuşlardır. Kim geldiğini anlamak üzere pencereye gelen Mümin karısı Nesbiyeye silâh sesleri cvap vrmiş ve kadıncağız el ve göğsünden ağır surette yaralanmıştır. Carih kardeşler adliyeye teslim edilmiş Nesibe de hastahaneye kaldırılmıştır.

Köylerde gezinti

AYDIN, (Milliyet) — Halkevi köycüler şubesi komite heyeti köylerde gezintilerine devam etmektedirler. Bugün de, Kadıköy, Yeniköy, Ovaemiri, Çeştepe ve Tepecik köylerine giderek ziraî, içtimaî, sıhhî tetkikatlar yapmışlar ve köylülerle konuşmuşlardır.

Pancar ekimi

SIVAS, (Milliyet) — Sivasa yakın bir istikamette bulunan Turhal Şeker fabrikasına pancar ekilmesi için memurlar gelmiştir. Şehrimizde de tarla sahipleri bu sene pancar ekeceklerdir. Sivas tarlalarında harbi umumî bidayetinden beri ekilen ve kışın evlerde yenen bir mahsul vardır: "Kocabaş,, bu mahsul esas itibarile bir pancar kökünden ibarettir. Çok tatlı olur. Şekerden farksızdır. Sivas arazisinin yetiştireceği pancarın iri olacağı anlaşılıyor.

Tekirdağ ticaret odası kongresi

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Şehrimiz ticaret odası senelik kongresini 24 nisan 934 günü aktedecektir. Oda meclisi şimdiden rüznameyi müzakeratının hazırlamıştır. Rüznamede başlıca ithalât ve ihracatın teshili ve nakliyat mevzuları bulunmaktadır.

Aydın takımı Nazillide

AYDIN, (Milliyet) — Nazilli ortamektep spor takımının daveti üzerine Aydın sanatlar mektebi futbol ve voleybol takımları maç yapmak üzere bugünlerde Nazilliye gideceklerdir.

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL :

12,30 Türkçe plâk neşriyatı. 18 Plâk neşriyatı. 19,15 Ajans ve muht neşriyat. 19,30 Türk musiki neşriy (Eliza H. Inci H. Ulkü H. Sevim 21,20 Ajans haberleri. 21,20 Necip kup Bey orkestrası tarafından muh lif eserler.

17,35: Koro konseri, 18,15: Plâk. 18,30: ferans. 18,50: Mektepli neşriyatı. 19,10: ve yeni operetlerden plâklar. — Müsah 21,15: Varşova filharmonik heyeti tar dan konser. 23,40: Dans musikisi.

B U K R E Ş, 364 m.

13: Borsa. — Plâk. — Haberler — P 18: Radyo orkestrası. Haberler. 19,15: R orkestrasının devamı. 20: Universite rady 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Sen konser (klemens Krausun idaresinde,) Mütalea. 22,15: Konserin devamı.

B U D A P E Ş T E, 550 m.

18: Berte salon takımı. 18,40: Amele n yatı. 19,25: Maria Simonyi tarafından ke konseri. 20: Müsahabe. 20,30: Operada ve cek temsili nakil. 24: Sahibinin sesi plâkla

V İ Y A N A, 507 m.

18,10: Plâk. 19: Ecnebi seyyah celbi neşriyat. 19,15: Spor haberleri. — Müsa be. 21: Viyana senfonik orkestrasının ref ti ve tanınmış muganni ve muganniyet iştirakile TAGANNILI KONSER. 23: son berler. 23,15: Plâk ile hafif musiki.

B R E S L A U, 316 m.

20: Tagannili serenat konseri. 21: Kısa berler. 21,15: Millî neşriyat. 22,15: Siliy serlerinden orkestra konseri. 23: Habe 23,40: Neşeli musiki. 24: Gece musikisi.

İRTİHAL

Tüccardan BALCI ZADE MEHM Beyin annesi ve İzmir Ticaret Od reisi Balcı zade Hakkı Beyin kayın desi salihatı nisvandan Hesna Hanım efendi irtihal eylemiştir. Genazesi bugün saat 11 buçukta Maçka'da İzm Palastaki hanesinden kaldırılarak naz zı teşvikiye camiinde badeledâ Yahya fendi dergâhı kabristanına defnedilec tir. Mevlâ rahmet eyliye. (1588

İrtihal

Selânik eşrafından merhum Der Lâtif efendinin haremi ve Ayşe Kap cı Hanımın ve Musa ve Nadir Der beylerin valideleri Şefika Hanım k bir hastalığı müteakip vefat etmiş Cenazesi bugün Şişlide Osman Bey Rumeli caddesinde Hasan Tahsin Bey apartmanının 2 No. lu dairesinden sa 10 da kaldırılıp Üsküdardaki aile kab rına defnedilecektir. Allah rahmet e lesin.

Önümüzdeki pazar günü matine saat 17,30 de

Fransız Tiyatrosunda

meşhur tenor Miguel Fleta'nın ve konseri.

ZAYİ — Adapazar Türk ticaret bank sının 12.857 ve 12.858 hisse senetleri zayi ettim, yenilerini alacağımdan hü mü yoktur.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddet geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî tefrikası: 53

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

Halim Siret, omuzlarını kaldırmıştı, kendini hayretten kurtaramıyordu:

— Sen, hakikaten değişmişsin!. Ne mana vereceğimi şaşırdım.

— Uzun uzun düşünüp kendini bozma.. Kumar hakkındaki hükmün doğru...

Ben, kumardan lezzet almıyorum; dediğin gibi, gönülsüz, isteksiz oynuyorum... Viskiyi de lâf olsun, diye getirttim. Avrupa seyahatlerimde bir kaç kere viski içmiştim. Sıcak havalarda, soğuk soğuk içince bir ferahlık duyuyorum... Garip bir sersemlik veriyor, beni birkaç saat uyutuyor... Nitekim, şimdi, yarım kadehi çekince, odama çıkıp yatacağım... Senin anlıyacağın, işsizlik canımı sıkıyor... Otelde, kimse ile konuşmadan oturmak ta, biraz garip düşüyor... Poker, bakara, piket partileri oluyor; vakit geçiyor...

Halim Siret, sözlerimi az çok akla yakın bulmakla beraber, gene tamamen kanmamıştı:

— Can sıkıntısını kabul ediyorum... Her ne şekilde olursa olsun, hattâ büyük bir menfaat mükabilinde bile, evlilik hayatını tecrübeye yanaşmıyacağına eminim.. Fakat sen, kendine, kumardan ve içkiden başka, türlü eğlenceler bulabilirsin...

— Meselâ, ne gbi eğlenceler?

— Senin keyfine, zevkine, mizacına uygun eğlenceler mi yok? Fakir olsan, sesimi çıkaramam. Lâkin paran var. Göğsünü gere gere: zenginim! diyecek kadar zenginsin! Sen vaziyette insanlar, istedikleri her hangi eğlenceyi, pahasına bakmadan, satın alabilirler.

Viski kadehini dudaklarıma götürüyordum, durdum:

— Bunda hata ediyorsun! her şey satın alınabilir, eğlence satın alınamaz. Zorla eğlenilir mi? Bu, kendi kendini aldatmaktan, başka nedir?

Halim Siret, safdilliğime mi, toyluğuma mı, tecrübesizliğime mi her ne ise, yarı acı, yarı mahzun güldü:

— Hayır, azizim.. Asıl yanılan aldanan sensin... Hiç bir keyif, hiç bir zevk, hiç bir eğlenti, bidayette insanı, birden sarıvermez. Çok defa insan, kendi kendini aldatır, fakat yavaş yavaş kendini kaptırıverir.

— Sen, ihtimal, kumarı düşünerek böyle söylüyorsun!

— Kat'iyyen... paralı bir adamın, eğlenememesi, sırf, kendi kendine dimağına yaptığı telkinin eseri olan bedbinî yüzündendir. Bir bara gidersin, beş dakika geçmez, canın sıkılır, çıkarsın... Biraz dişini sık, otur... Gözün alışsın, eğlenecek neler görürü, neler bulursun!...

Halim Siret, bunda biraz haklı gibi:

— Belki de....

O, hak verdiğimi görünce cesaretlenmişti:

— Belki de, deme... muhakkak.. Hem, sorarım sana, neden bir kotra almıyorsun? Senin gibi spora meraklı bir adamın neden bir kotrası olmasın?

Taaccüple doğrulmuştum:

— Kotra mı?

— Öyle ya... büyük bir kotra alırsın... İstersen tek başına enginlere açılırsın, istersen, eşini dostunu davet eder, günlerce denizde dolaşırsın... Kotra, bir âlem, bir zevktir. Yüzüme taaccüple bakma... Senin, şimdiye kadar bir kotran olmamasına, ben taaccüp ediyorum. Yahut küçük bir kano al... Onun da zevki, keyfi ayrıdır. Sen, nebat gibi hep olduğun yerde yaşıyorsun, sonra da can sıkıntısından şikâyet ediyorsun!

Bunları, hiç düşünmemiştim:

— Hiç fena fikir değil...

Halim Siret, hemen ayağa kalkmıştı:

— Derhal faaliyete geçelim mi?

— Nasıl faaliyete geçeceğiz?.

— Sana bir kotra, yahut bir kano bulacağız.

Şaşırmıştım:

— Hemen şimdi mi?

— Aklın yatmışken, sıcağı sıcağına hallediverelim.

Vücudumda bir gevşeklik, bir kesiklik vardı:

— Acelesi yok... Bugün, burada dinlenmek fikrindeyim.

Halim Siret, kollarını açarak beni temin etti:

— Korkma... korkma... Yerinden tedirgin olmıyacaksın... Sen, evvelâ karar ver. Kotra mı, kano mu?

— Kotrasına, kanosuna göre... Öyle ya, malına göre, biri birine tercih edilebilir!

— Şu halde, ikisini birden ararız. İşimize hangisi gelirse, hangisini gözümüz keserse, onda karar kılarız. Sen, esas itibarile kabul ediyor musun? Sonradan caymak yok... Boşuna araya girmiyeyim, beni de mahcup etme...

Halim Siret'in acelesini anlamıyordum:

— Telâşından, hemen burada, meseleyi hallediverecege benziyorsun!

— Şüphesiz...

— Otelin satılık kotrası, kanosu mu var?

— Şimdi sorgu suali bırak.. Esas itibarile kabul mü? Kat'î karar ver... Ondan sonra odana çık, yatmışıl mışıl uyu...

Halim Siret tereddüdüme kızmıştı:

— Bu kadar düşünmen tuhaf... Ne düşünüyorsun? para mı? Cebinden bir kaç yüz lira çıkarsa, fakir düşersin, değil mi? Velev bir iki bin çıkmış olsun, sana, gene vız gelir.. Karın yok, çocuğun yok, metresin yok, kumarın yok, içkin yok....

Hemen sözünü kestim:

— Nasıl, kumarım, içkim yok?

Halim Siret, hiddetle kolunu vurdu:

— Senin oynadığın oyuna kumar mı denir? Sana, bir kadeh viski içtin, diye, içki içiyor mu? diyeceğiz! Ne mübrem, ne de fürsat hiçbir masrafın yok... Allah gecinden versin, yengen de gözlerini yumacak olursa, bütün malları sana, kalacak... Peki, sen, bu malları, bu paraları ne yapacaksın? Genç, bebek değilsin ki günün birinde, azıvermen ihtimalini, tehlikesini düşünelim...

Halim Siret'e dargın dargın bakıtım:

— İhtiyarlığımı yüzüme vurma. Nerdeyse, bir ayağın çukurda! diyeceksin!

O, inkâr eder gibi başını geriyor itmişti:

— Yok, o ciheti bırak ya... Sen ihtiyar değilsin, hepimizden genc sin... Fakat gün görmüş, akıllı, uslu bir adamsın... Bilhassa kuvvetli karakter sahibisin. Beşerî zaaflara kolay kapılmazsın; heveslerle ihtiraslar seni yıkamazlar.

— Bu ne kadar iltifat!

Halim Siret, lâkayt bakınıyordu:

— Ne iltifat, ne müdahene...

Bitmedi —

SINEMA

Haftanın filmleri

Elhamra — Karım Beni Aldatırsa. Denizaltı arkadaşları.
İpek — Hülya peşinde.
Melek — Ben bir melek değilim
Saray — Kocasız kadınlar.
Sümer — Nil Haydutları. Dünyayı Dolaşan Şarkı.
Türk — Yaşamak istiyoruz.

ELHAMRA

Karım beni Aldatırsa
(Türkce operet)
Denizaltı arkadaşları
(Fransızca)

Elhamra sineması bu hafta İpek stüdyosunda geçen sene şehir tiyatrosu artistleri tarafından çevrilmiş olan (Karım beni aldatırsa) operetile fransızca (Tunnel) ismini alan (Denizaltı arkadaşları) filmi geçmektedir. Her iki filmin de bu ilk gösterisi değildir.

IPEK

Hülya peşinde
(Fransızca)

Oynayanlar: Kate de Nagy

Bu film neşeli, eğlenceli ve şirin bir filmdir. Güzel Macar artisti Kate de Nagy çok güzel ve cazi pbi royun oynamaktadır. Filmin mevzuu: Büyük hevesinde bir küçük kâtibe kendisini bir zengin çocuğuna Konte sdiye tanıtıyor. Zengin çocuğu da kendini fakir bir memur diye tanıtıyor. Bütün filmin kuvveti bu karşılıklı yalanın üzerine istinat etmektedir.

MELEK

Ben bir Melek dağilim
(Fransızca)

Oynayanlar: Mae West - Gary Grant

Bu film büsbütün başka çeşit,şayanı dikkat bir eserdir. Ve hoşa gidecek bir şeydir. Amerikanın en kuvvetli kadın artistlerinden Mae West bu filmin bütün yükünü üstüne almış ve âdi kadın rolünde fevkalâde muvaffak olmuştur. 40 yaşında olduğunu iddia eden ve hakikatte elli yaşından fazla olan bu kadının hâlâ endamı, edası, hattâ güzelliği oyunu kadar şayanı hayrettir.

Mevzuu: Bir sirkte çalışan âdi bir kadının tali tesirile yüksele yüksele zengin erkeklerin metresi olması ve sonunda bunların güzel bir milyarderle evlenmesidir. Filmin bilhassa bir muhakeme sahnesi çok muvaffaktır.

SARAY

(Yaşamak istiyoruz) filminden bir sahne

Kocasız kadınlar
(Fransızca)

Bu film elîm ve şedit heyecan veren sahnelere maliktir. Bu yüzden haileli çehreler almıştır.

Suçlu anaların vaziyetini tetkik eden bu eserin mevzuu, bu gibi kadınların kabul edildikleri hususî müesseselerde ne kadar zalimâne ve şedit muamelelere maruz kaldıklarını göstermesi yüzünden çok şayanı dikkattir.

Bundan başka bu sinema bir müddet için maruf ve birkaç defa şehrimizde kendini tanıtmış Arjantinli Eduardo Bianco orkestra ve revüsünü de angaje ederek programına ilâve etmiştir.

SÜMER (Eski Artistik)

Dünyayı Dolaşan şarkı
(Almanca)
Nil haydutları
(İngilizce)

Bu sinema bu haftadan itibaren yaz tarifesine ve iki film göstermeye başlamıştır. Bunlardan birisi meşhur tenor Şmit'in evvelce ay nı sinemada geçmiş olan (Dünyayı dolaşan şarkı) filmidir. Diğeri kendi ümitsiz hasta zanneden bir erkekle sevişen bir kızın çölde geçirdikleri tehlikeli bir maceranın hikâyesidir.

TÜRK

Yaşamak istiyoruz
(Fransızca)

Oynayanlar: James Cogney - Madge Evans.

Bu filmin fransızca ismi Le bataillon des sons amour'dur. Ve meşhur bir eserdir. Kıymeti itibarile şayanı dikkat olan bu sanat eserinin mevzuu bir ıslahhanede çocukların hayatı orada bunlara yapılan muameleler, muhtelif şekildeki idarenin muhtelif semereleri ve nihayet aşk ve heyecan.

Bu filmi şayanı tavsiye görürüz.

Dedikodulu bir talak

Harpten sonra sinema bugünkü mühim mevkiini işgale başladığı sıralarda ilkönce iki isim işitmiştik: Douglas Fairbanks ve Mary Pikford (Asıl isimleri Douglas Uldmann ve Gladys Smith).

Bu iki artist 28 mart 1920 de evlenmişlerdi. O tarihte birinin yaşı 36, ötekinin yirmi yedi idi. O tarihten sonra her birinin çevirdiği filmler sinema âleminde birer hâdise teşkil etmişti. Herkes bu iki şöhretin birleşmesine "Model izdivaç,, nazarile bakıyorlardı.

Geçen senenin sonuna doğru ayrılacakları şayi oldu. Ne olmuştu? Neden ayrılıyorlardı?

1927 ye kadar karı kocanın saadetini bozacak hiç bir şey yoktur. Fakat Mary'nin annesi öldükten sonra uygunsuzluk başladı. Avrupa seyahatinden sonra Mary büsbütün değişmişti. Bir defa meşhur sarışın saçlarını kesmiş, yeni film projeleri hazırlamıştı. Fakat Douglas stüdyodaki mahdut mesai hayatından artık bıkmıştı. Servetleri olduğu için artık şöyle bir kenara çekilip inzivada yaşamak daha iyi olacağını söylemişti. İnzivadan da kasti sadece stüdyodan çekilmek ve uzun seyahatlere çıkmaktı. Fakat Mary stüdyodan ayrılmak istemedi. Altı yaşından beri alıştığı bir hayatı birden bire terketmek Mary'ye ağır geliyordu. Doug sesini çıkarmadı. Karısı da "Koket,, ve "Demir maske,, isminde iki film çevirdi. Bu, 1929 senesinin ilk aylarında idi.

O zamana kadar sakin bir hayat geçirmişlerdi. Mary birden değişti. Evinde resmi kabuller tertip etti. Doug bu yeni hayata alışamıyordu. Bunun üzerine karısı ile şiddetli bir mukavele yaptı. Senenin altı ayını Hollywood'da geçirecek ve karısının arzularına ramolacak, fakat senenin diğer altı ayında da serbest kalacak, kendisi ne isterse onu yapacak.

Bu tarzı hal bir zaman için işleri düzeltti. Hattâ bu uzlaşmayı daha iyi tebellür ettirmek maksadile beraber bir film çevirmeğe de karar verdiler ve o sene içinde bir film çevirdiler. Ondan sonra da seyahate çıktılar. Fakat artık anlaşılıyordu ki ayrılış gayri kabili içtinap bir hale gelmişti. Çünkü Mary deniz tuttuğu için seyahati sevmez. Bu sebepten tek başına Hollywood'a avdet etti ve Kiki filmini çevirdi. Douglas ta dönüşünde ayrı bir film çevirdi. Bu ayrı ayrı dönüş hayli dedikodulara yol açtı. Douglas tekrar tek başına İngiltereye gitti. Dönüşünde karısına Uzak Şark'ta bir seyahat teklif etti. Mary kabul etmedi. Douglas yalnız başına yola çıktı ve iki film çevirdi: Robenson ve seksen dakikada devri âlem.

Doug bu işlerle meşgulken, Mary talâk talebinde bulundu. Istidanın muamelesini takip etti. Hollywood'un "model izdivaç" ı da bozulmuştu.

Doug film müstahsili olmak için İngiltereye döndü. Oturdukları Pickfair köşkünü karısına bıraktı ve galiba da bu köşke ayak atmak niyetinde değildir.

Mary de diğer taraftan sahneye avdet etmek fikrindedir.

(Hülya kuşu) filminden bir sahne

(Ben bir Melek Değilim) filminde Mae West

İsmet Paşanın bir makalesi

(Başı 1 inci sahifede)

nelik harplerin içinde yetiştimştir. Harpte fedakârlık ve kahranmanlık, bir kıta için ve bir kumandan için asıl meziyetlerin başında bulunduğuna daima misal olmuştur. Yarım vücudunu, yükler gibi, güçlükte eyer üstüne attıktan sonra, tek eliyle atını şiddetle sevkeder ve buhranlı noktalara azmini ve canlılığını yetiştirirdi. Şeref hissi ve vatanseverlik hırsı bütün mevcudiyetine hâkim kalırdı.

Sulhten sonra Cümhuriyeti Berlin'de temsil etti. Son hastalığına kadar bu büyük vazifesinde de yüksek kabiliyet göstermiştir. Bulunduğu memleketi hulûs ile severek vazife yaptı. Almanyadaki türk cemiyetleri ve türk talebesile yakından alâkadar oldu. Bu itibarla da kaybımız çok acıklıdır.

Kemalettin Paşa ile sinirlerin çok gergin olduğu müstesna zamanlarda beraber çalıştık. Kemalettin'i daima ve samimiyetle sevdik. Bu satırlar onun yüce hatırasına karşı eski bir arkadaşının derin acılar sızan yüreğinin vefa, hayranlık ve saygı duygularının ifadesidir."

İSMET

Gazi Hz. ile Alman reisicumhuru arasında teati edilen telgraflar

ANKARA, 19 (A.A.) — Berlin sefiri Kemalettin Sami Paşanın vefatı üzerine Almanya Reisicümhuru Von Hindenbourg Hazretleriyle Reisicümhur Hazretleri arasında âtideki telgraflar teati edilmiştir:

Gazi Mustafa Kemal Hz. ne;

Şimdiye kadar beslenilen ümitlerin hilâfına olarak sefir Ceneral Kemalettin Sami Paşanın deva bulmaz bir hastalık avakibinden vefat ettiği haberini alarak fevkalâde müteessir oldum. Yurdunuzun bu yerine getirilmiyen ziyarından dolayı derin alâkamın kabulünü rica ederim. Müteveffa en müşkül zamanlarda vatanının ve Almanyanın hayrına çalışmış ve sefir sıfatiyle mesbuk faaliyetinde iki devletin dostluk bağlarını yalnız idame değil tarsin dahi eylemeğe muvaffak olmuştur. Alman-yanın bu vefakâr-[illegible] man bir hatırai şükran ile anacağım.

Reih Reisicümhuru
Hindenbourg

Almanya Reisicümhuru Mareşal Hindenburg Hz. Berlin

Sefirimiz Kmalettin Sami Paşanın bizi fevkalâde müteessir eden vefatı dolayısiyle zatı devletinizin lûtüfkâr takdirleri beni fevkalâde mütehassis etmiştir. Bundan dolayı zatı devletinize en hararetli teşekkürlerimi arzederim.

Kemalettin Sami Paşanın vefatile kıymetli evlâtlarından birini kaybeden Türkiye, Almanyanın şahsı devletinizde müteveffanın mâtemine samimiyetle vuku bulan iştirakine karşı daima mütehassis kalacaktır.

Gazi M. Kemal

Berlinde cenaze merasimi

BERLİN, 19. A.A. — Bu sabah Berlinin Türk mezarlığında Türkiyenin Berlin büyük elçisi merhum Kemalettin Paşanın cenaze merasimi yapılmıştır. Merhumun Türk bayrağına sarılmış ve ilk bahar çiçekleri ile örtülmüş olan tabutu, küçük camiin önünde açık havada ve güneşin altında idi. Cenaze namazı kılındıktan sonra tabut sefarethaneye nakledilmiş ve orada resmi cenaze merasimi yapılmıştır. Bu merasime Alman hükûmetinin mümessilleri, sefirler heyeti, ordu ve donanma mümessilleri, nasyonal sosyalist hücum kıtaatı, Paşanın dostları ve Türk kolonisi iştirâk etmiştir.

Tabutun üzerine bir çok çelenkler konulmuş ve bu meyanda Alman hükûmetinin beyaz ve penbe krizantemlerle vücude getirilmiş Alman renklerini taşıyan çelengi ile millî müdafa nezaretinin defne dallarından yapılmış çelengi göze çarpmakta bulunmuştu.

Hariciye nazırının sözleri

Hariciye nazırı Baron Fon Noyrat hükûmetin çelengini koyarken heyecanlı ve titrek bir sesle şöyle dedi :

— *Bu çelengi Alman kabinesi namına vazederken kalbim matem içindedir. Derin bir kedere gark olmuş olan Alman milleti bu dakikada benimle beraber sadık dostunun tabutu önünde bulunuyor. Biz merhumun şahsında bir silâh arkadaşını, tecrübeli bir diplomatı, ve kahraman bir milletin ihlaskâr, necip ve mümtaz bir mümessilini selâmlıyoruz. Alman hükûmeti ve Alman milleti, milletlerimizin dostluğunu tarsın etmek, derinleştirmek için merhumun yapmış olduğu beyan edilmektedir.*

Şu halde Almanyanın mühim miktarda silâhlanmasını meşru kılacak bir mukavelenamenin imza edilebilmesine müsaade bahş olacak derece müessir bir icra teminatı sistemine müstenit bir itilâf aktine çalışmak icap eder.

Fransa kendi emniyetine ait şerait hakkındaki kaygularını en ileriye sürmek mecburiyetindedir. Esasen Fransa kendi emniyeti meselesini diğer alâkadarların emniyetinden ayırt etmez.

Fransa Ingiltere ve diğer bir çok hükûmetler Almanyanın milletler cemiyetine tekrar girmesini silâhları bırakmağa aid bir mukavelename imzası için esaslı bir şart addetmekte müteftikirler. Şu halde yukarıda zikri geçen icra teminatı sistemini tahakkuk ettirmek içinde Almanyanın milletler cemiyetine avdeti zaruridir. Halbuki M. Eden Berlinden bu hususa dair müsait hiç bir hal sureti getirmemiştir.

Gazetelerin mütaleatı

LONDRA, 19. A.A. — Beyaz kitabın neşrinden başka, silâhları bırakma meselesi hakkında resmî hiç bir beyanatta bulunulmamıştır.

Ingiliz matbuatında, " Silâhları bırakma çıkmazı" yerini, büyük mikyasta bütçe meselesine terketmiştir.

Gazeteler, müttefikan, Fransa notasını son söz olarak tanımak mecburiyeti olduğu takdirde, silâhları bırakma işinin artık siyasî faaliyete imkânın veremiyecek bir şekle gireceğini yazmaktadırlar.

Deyli Telegraf, şunları yazıyor :

" Almanın mutalebatına karşı Fransızların ittihaz ettiği vaziyet tamamen haklıdır. Fakat bu hak en son vaziyette, ancak kuvvet ve harp ile tatbik edilebilir."

Taymis gazetesi ise şunları yazıyor:

" Alman tezinin tamamile ğayri makul olduğu söylenemez. Almanyanın, silâhları bırakma projesinde taaruzî silâhlariyle müdafaa silâhları arasındaki farka dair ileri sürdüğü noktayi nazarın makul tedbirleri aşdığına deller gösterilebilir mi?"

Fransız gazeteleri ne diyor

PARIS, 19. A.A. — Havas bildiriyor : Gazeteler, umumiyet itibarile Fransanın Ingiltereye olan cevabını müsait bir surette tefsir etmektedirler. Sosyalist ve komünist gazeteler hariç olmak üzre, bütün matbuatın noktai nazarı, şu suretle hülâsa edilebilir :

Hükûmet, Almanyanın tekrar silâhlanmasını resmî bir şekilde tanımağı kati olarak reddetmekte haklıdır. Çünki açık bir surette teyit edilen bu tekrar silâhlanma Fransaya başka bir şekil intihabına imkân bırakmamaktadır. Fransanın aldığı vaziyet Cenevreye avdeti tazammun etmektedir. Bu da evvelki hükûmetler tarafından tatbik edilen Cenevre siyasetine uygundur. Hükûmetin verdiği karar bütün fikir temayüllerini temsil eden nazırlar tarafından ittifakla verilmiştir. Bu da kararın milletin derin hissiyatına uygun olduğunu isbat eder. Nihayet Fransanın ittihaz ettiği ve şimdiden Lehistanın küçük itilâfın hararetli tasvibine mazhar olan bu açık hattı hareketin harpten bilhassa müteessir olmuş bulunan Fransanın emniyetini tehlikeye düşürmemek hususundaki derin endisesini takdir edecek olan diğer memleketler tarafından da anlaşılacağında şüphe yoktur.

Petit Pariziyen gazetesi bu hususta diyor ki :

Fransız cevabı, emniyetimiz için ve alâkadar diğer devletlerin emniyeti için daha az tehlikeli bir esas üzerine itilâf kapısını hiç bir suretle kapamamaktadır. Bilâkis bu cevap müzakereyi Cenevrede umumî komisyona sevketmekle, mezkûr komisyona münakaşatı başka ve belki daha müsmir bir plân üzerine nakletmek fırsatını vermektedir.

Ovr gazetesi diyor ki :

Bilhassa şimdi Ingilterede Londralıların emniyetinin Parislilerinkinden fazla olmadığı anlaşılmaya başlamıştır.

Fransa tehlikeleri karanlıktan ziyade aydınlıkta düşünmeği tercih ediyor.Ingilterenin bir kelimesi, tereddütleri izaleye kâfi gelecektir. Eğer Ingitlere Fransanın yanında bulacaktır." derse, silâhlanma meselesinde hiçbir buhran kalmıyacaktır.

İtalyadaki akisler

ROMA, 19 A.A. — Fransanın Londraya verdiği cevabi nota İtalyada az çok hayret uyandırmıştır. Italyada, Ingiltere efkârın tatbik zamanlarını kabule temayül eder tarzda inkişafının Fransaya daha uzlaşıcı bir hattı hareket almak imkânını vereceği zannedilmektedir. Fakat bu nikbinlilik son günlerde azalmıştır. Gazeteler, itilâfgirizlik tezinin her tarafta galip geldiğini ve bu tezin bir pazarlık tehlikesini bertaraf etmek isterken silâh yarışına yol açtığını yazıyorlar. Gazetelere nazaran, Fransız notasının vaziyeti tenvir hususunda büyük bir faydası olmuştur.

Beyaz kitapta neler var?

LONDRA, 19.A.A. — 14-2 ve 17-4 tarihleri arasında silâhları bırakma hakkında verilen muhtelif muhtıraları ihtiva eden bir beyaz kitap neşredilmiştir. Bu kitapta 17-4 tarihli Fransız notası, ve Alman hükûmetinin 29.1 tarihli Ingiliz muhtırası hakkında cevabı da vardır.

Bu cevap, Alman hükûmetinin Ingiliz muhtırasını kabul için ileri sürdüğü ihtiyat kayıtlarında yapmış olduğu değişikliklerin bir hülasasıdır. Almanyanın istedikleri arasında, tasavvur edilen muahede projesinin ilk beş senesi için bombardıman tayyaresi olmadan tedafüî hava kuvvetlerine malik olmak hakkı ve ikinci beş senelik devre nihayetinde de hava silâhları müsavatı vardır.

Almanya, Ingiliz muhtırasında kaydedilen silâhları bırakma tedbirleri muahedenin ikinci beş senelik devresinde tamamen tatbik edilmek şartiyle nazi teşekkülleriyle hücum kıtaları ve diğer teşekküllerin ğayri askerî mahiyetlerini temin eden yeni şekil ile kontrol etmelerinin birinci beş sene nihayetin etehirini kabul ediyor.

Almanlar ne diyorlar?

BERLIN, 19. A.A. — Alman matbuatı, Fransanın Londraya verdiği cevabı menfi ve işi uzatıcı mahiyette telâkki etmekte ve bunu girişilen doğrudan doğruya müzakerata nihayet verdiği kanaatinde bulunmaktadır.

Yarı resmi Correspons Politik, Fransanın, artık silâhsızlanmadan bahsetmediği ve emniyet meselesindeki Ingiliz tavizatını nazarı itibare almadığı için konferansın esaslarını ihlâlettiğini yazarak diyor ki :

Fransa Versailles muahedesini ihlâlediyor. Ingiliz beyaz kitabı, Ingiltere, Italya ve Almanyanın daima silâhsızlanma siyaseti takib ettiklerini göstermektedir.

Müzakerat devresi kapandı mı?

LONDRA, 19. A.A. — Beyaz kitabın neşri, Ingiliz hükûmetinin bir silâhsızlanma mukavelesi akdi için yaptığı gayretleri herkese bildirmeye lüzum gördüğünü isbat etmektedir. Umumî intiba, Mac Donald plânile esası kurulmuş olan müzakerat devresinin kapandığı merkezindedir.

tır.

Hariciye nazırından sonra Papanın vekili Monsenyor Orsenigo sefirler heyeti namına son defa olarak merhumu selâmlamıştır. Müteakiben Asyada harp etmiş eski muharipler cemiyetinin fahri reisi olan ve Çanakkale müdafaasına iştirâk etmiş bulunan ceneral Schlee Paşa mezkûr cemiyetin fahri azasından olan merhumun askeri meziyetlerini tadat etmiştir.

Bu merasimden sonra tabut, bir top arabasına konulmuş ve bu sırada bir bölük asker selâm resmini ifa etmiştir. Alay anhalt istasyonuna mütevecchihen hareket etmiştir. Nasyonal sosyalist himaye müfrezeleri iki tarafta saf teşkil etmişlerdi. Süvari polisler alayın başında bulunuyorlar ve bir tabur asker, muzika başta olduğu halde onları takip ediyordu.

Üç zabit merhumun nişanlarını taşıyor ve hemen tabutun arkasından geliyorlardı. Bu zabitleri merhumun ailesi efradı, Türkiye sefareti erkânı, Reisicümhurun mümessilleri, millî müdafaa nazırı, sefirler heyeti Türk kolonisi ve bir polis müfrezesi takip ediyordu.

İstasyonun methalinde bilhassa M Hitlerin şahsına merbut olan nasyonal sosyalist himaye müfrezesi selâm rasimesini ifa etti. Tabutun istasyona nakli esnasında bir piyade bölüğü üç tüfek ateşi ile cenazeyi selâmladı. Devlet polis müfrezesi de peronda son selâmı ifa ettikten sonra tren hareket etti.

Yarın sabah konvansiyonele bağlı vagonla getiriliyor

Berlin sefirimiz merhum Kemalettin Sami Paşanın cenazesi Berlinde trene bağlanan bir vagonla hareket etmiştir. Cenaze yarın sabah konvansiyonel trenine bağlı olan vagonla gelecektir. İstasyonda asker ve polis bulunarak merasim yapılacaktır. Kemalettin Sami Paşa vefatından evvel pederinin medfun bulunduğu Sinopta ve babasının yanında defnini vasiyet ettiğinden cenazesi vapurla oraya nakledilecektir.

Kemalettin Sami Paşanın Berlinde bulunan hemşiresi dün şehrimize

Rodosta

Hadiseler olduğu haberi tekzip ediliyor

ROMA, 19 (A.A.) — Bazı ecnebi gazeteleri, Rodos adasında siyasî mahiyette bir kargaşalık çıkmış ve bu kargaşalığın zabıta ile ahali arasında nizaa sebebiyet vermiş olduğu şeklinde bir haber neşretmişlerdir.

Bu haber, asıl ve esastan ari dir. Mesele sarhoş bir takım köylülerin kendi aralarında kavga etmeleridir.

HİKÂYE

Pembe kurdela

Süheylâ şen ve mes'ut Eskişehirden birinci mevki kompartımanda İstanbula dönüyordu. Üç hafta Eskişehirde hasta annesine bakmıştı. Biliyordu ki İstanbulda kocası kendisini bekliyordu. Annesi de tamamen iyileşmişti.

Haydarpaşada kendisini karşılamağa gelen kocası Cemili üç hafta içinde çok ihtiyarlamış gördü ve içi ezildi.

Eve girdiği zaman her şeyi yerliyerinde buldu. Hayatın ahenginde hiç bir bozukluk yoktu. Bir kahvealtı etmek için bahçeye çıktılar. Kadın sordu:

— Cemil, ben yokken neler yaptın?

— Hiç .. sadece can sıkıntısı geçirdim, o kadar..

— Hiç bir yere gitmedin mi?

— Hayır, bir iki defa Hâmit Beylere gittim. Orada biriç oynanık. Sana da yazmıştım ya..

— Fakat ben bu Hâmit Beyin metresinden hoşlanmıyorum.

Cemil omuzlarını silkti. Hâmit Beyler komşu köşkte oturuyorlardı. Süheylâ sordu:

— Sen de onları davet ettin mi?

— Hayır, kimseyi çağırmadım.

Kucaklaştılar. Cemil dedi ki:

— Artık ben gideyim, istasyonda epice vakit kaybettim. Bilirsin ya, patron iş başında olmak gerek. Akşama erken gelirim.

Süheylâ içini çekti. Bir insan istediği zaman serbest kalamadıktan sonra, patron olmuş, neye yarar? Fakat gelişinin daha ilk gününde kafa tutmak istemedi:

— Evet, evet, dedi, git!

Köşkün bahçesi biraz genişçe idi. Süheylâ yorgunluğunu aldıktan sonra, şöyle biraz hava almağa çıktı. Bazen felâket pembe bir kurdelâ şeklinde de tecelli edermiş.

Genç kadın bir gül dalında bir gül kadar taze ve pembe bir kurdelâ gördü. Evvelâ ehemmiyet vermedi, fakat sonra merak etti. Bu kurdelâ da değil, bretelâ.. Eline aldığı bu şerit parçası parmaklarını yakıyor gibiydi. Acaba kendi bretelâsı mı? Fakat nasıl olur da kendi bretelâsı böyle gül dalına bağlı kalır? Bir defa üç hafta Eskişehirde kalmıştı. Sonra bu kurdelâ parçası yepyeni bir şeydi. Demek ki kendisinin değildi.

Birden ayakları gevşedi, kalbi burkuldu. Elinde tuttuğu bu itham edici bez parçasının manasını anlamağa çalışıyordu. Bu bretelâ ellisine yaklaşan aşçı kadının olamazdı ya..

Süheylâyi birdenbire bir hıçkırık tuttu, ağlamağa başladı.

Akşam Cemil köşke erken döndüğü zaman, karı koca arasında müthiş bir kavga oldu. Cemil de hayret içindeydi, fakat karısının da bu kadar kıskançlığına tahammül edemiyordu. Feveranlı bir zamanında kapıyı arkasından şiddetle kapattı ve çıktı, gitti. Gece geç vakit köşke dönmüştü. Tekrar yeni bir sahne.. Süheylâ diyordu ki :

— Ben geldim diye metresini buraya alamıyorsun. Beraber İstanbula gittiniz değil mi?

Ertesi sabah Cemil erken gittiği için tekrar yeni bir sahne.. Artık ondan sonra Cemilde ev mu habbeti kalmamıştı. Altı ay geçmeden de ayrıldılar.

* * *

Süheylâ çok muztaripti. Çünkü Cemili severdi. Kocası kusurunu itiraf etseydi, onu affedeceği muhakkaktı. Fakat talâktan sonra dahi yalancılığını bir türlü kabul edemiyordu. Evini bıraktı, Balıkesire Annesinin yanına döndü.

Bir müddet sonra Cemilin başka bir kadınla evlendiğini işittiği zaman, büsbütün sarsıldı. Fakat Cemilin ikinci karısının da ihanet göreceğini düşünerek için için zalimane bir memnuniyet duyuyordu.

Aradan aylar geçmişti. Balıkesirde çok canı sıkılıyordu. İstanbula geldi. Güzel bir yaz gününde evvelce oturdukları köşkün etrafında dolaşıp, eski hatıralarile başbaşa kalmak ihtiyacını duymuştu.

Eski köşke tanımadığı yeni bir aile taşınmıştı. Fakat komşu köşkün sahipleri orada idiler. Hattâ bir aralık eski komşularını ziyaret etmek fikrine geldi ve köşkün kapısını çaldı. Hâmit Beyin metresi evde idi, eski komşuya büyük bir hüsnü kabul gösterdi. Dereden tepeden, eski hatıralardan bahsederlerken, bir aralık bu kadın dedi ki:

— Bir gün farkına vardım ki, kocam beni aldatıyor. Kızmadım, bağırıp çağırmadım, fakat (dişe diş) dedim. Zarifiyi tanırsınız, onun bana temayülü olduğunu daima hissederdim. Ona sizin köşkün arka tarafındaki bahçede, gül ağaçlarının arasında randevu verirdim. Küçük duvarı atlar, bahçeye girerdik. Bir akşam sizin ahçı kadın az kaldı bizi yakalıyordu. Kaçarken acelemden kombinezonumun bretelâsı gül ağacına takılıp kalmıştı. Ondan sonra Zarifi Kadıköyünde bir oda tutmuştu.

Fakat kadın hikâyesini uzatmadı. Çünkü karşısında sap sarı, hasta ve sanki cansız bir heyulâ imişsiniz gibi acayip acayip bakan, gözlerinde anlaşılmaz ışıklar dolaşan ve sonra da başını iki elinin arasına alıp hüngür hüngür ağlamağa başlayan bir genç kadına böyle bir hikâye daha uzun anlatılamaz.

SEM

MÜTEFERRİK HABERLER

Belediye varidatı

Bazı resimlere zamlar yapılıyor, bazı yeni resimler de ihdas ediliyor

Belediyelere varidat membaı arayan fırka komisyonu mesaisine devam etmektedir. Alınan malûmata göre , fazla varidat şu suretle temin edilecektir:

Belediye vergi ve resimleri aynen veya tadilen ipka edilecek, tanzifat ve tenviriye bir misli attırılacak, kantariye resmi mecburî olacak, içkilerden belediye icin hisse, plâk ve büyük fotoğraflardan yüzde 15 resim alınacaktır.

İşgal edilen yollardan bir miktar resim alınacak, otellerde kalacak yolculardan da yüzde beş ikamet vergisi istenecektir.

Belediye hudutları dahilindeki madenlerden bir miktar resim alınacak, bina vergisine belediye hissesi olarak yüzde 15, kazanç vergisine de bir miktar zam yapılacak , inşaat ruhsatiye resmi arttırılacak, su tesisatından ton başına 40 para alınacaktır.

Yol parasına 50 kuruş belediye hissesi ilâve edilecek, kanalizasyon, su, mezarlık, ve saire için muayyen bir müddete münhasır olmak üzere maktu bir resim alınacaktır.

VİLAYETTE

Maliyede Mürakabe

Mürakipler her hafta vekâlete rapor gönderecekler

İstanbul maliye mürakipler heyeti nizamnamesi dün vilâyete gelmiştir. Nizamname 10 nisandan muteberdir.

Mürakipler mıntakalarında daima teftişler yaparak işlerin doğru gidip gitmediği hakkında her ayın ilk haftasında Maliye vekâletine rapor göndereceklerdir.

Ve her ay da en az iki defa toplanacaklardır.

Nafia muhasebeciliği

İstanbul nafia sermühendisliği muhasibi Saip Bey 31 sene bilâfasıla hizmet ettikten sonra talebile tekaüt edilmiş ve dün muamelâtını devretmiştir.

Konferans

Doktor İbrahim Zatî Bey, Anadoluhisarı Halk Fırkası tarafından vaki olan davet üzerine bugün saat on beşte Hisar fırka merkezinde (Kumar ve içki iptilâları) hakkında bir konferans verecektir.

Küçük haberler

* Umum mütekaidini askeriyenin senelik kongresi bugün saat 13 te cemiyet merkezi olan Vezznecilerdeki binasında yapılacaktır.

EVLENME

Haden kazası kaymakamı Vedat Hamza bey ile Mukaddes Mustafa Fehmi Hanımın evlenmeleri dün Türkuvaz salonunda verilen çay ile kutlulanmıtşır. Yeni çiftlere saadet dileriz.

POLİSTE

Nüfus tezkeresi Ticareti

İki suiistimal meydana çıkarıldı

İki nüfus kâğıdı suiistimali meydana çıkarılmıştır.

Bir müddet evvel Beykozda Hüsamettin isminde birisinin bir Ermeni vasıtasile ötekine beri kine 50 — 60 lira ile nüfus tezkeresi sattığı kaymakamlığa haber verilmiştir.

Bunun üzerine gizli takibat yap tırılmış ve Hüsamettinin Artin isminde bir Ermeni ile sık sık düşüp kalktığı görülmüştür.

Nihayet Beyoğlunda Agop isminde birine 55 liraya nüfus tezkeresi satarken, her ikisi de yakalanmıştır.

Hüsamettin ile Artinin altmış, yetmiş kadar tezkere sattıkları anlaşılmıştır. Hüsamettinin evinde bir çok boş nüfus tezkereleri bulunmuştur.

İkincisi de Eyüp şubesindedir. Alâkadar memura işten el çektirilmiştir.

Yankesici

Karaköyde tramvay müşterilerinden avukat Rüstem Cemal Beyin cebinden 65 lirasını çalan sabıkalı yankesicilerden Halit yakalanmıştır.

Pantalon hırsızı

Yenişehirde Madam Antoniğin evinden pantalon ve saire çalan Agop yakalanmıştır.

Elini kaptırdı

Alemdar Rıza efendi fırınında yardımcılık yapan Hüseyin, bu sabah elini hamur makinesine kaptırarak yaralanmış, Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Dayak

Beyazıt Halk kıraatanesi müsteciri Hamdi efendiyi bir cama vurma meselesinden çıkan kavga da fena halde döven Mehmet efendi yakalanmıştır.

Çarpan otomobil

Şoför Durmuşun idaresindeki 2090 numaralı otomobil bir biletçiye çarparak yaralamış, şoför yakalanmıştır.

Yunanistanda Kararsızlık

(Başı 1 inci sahifede)

hareket te olmadı. Bilâkis vaziyet muttarit bir inkişafa doğru meyletti. Zira bir taraftan Mösyö Çaldaris intizamsız bir harekete karşı gelmektedir.

Diğer taraftan halk fırkası mebuslarının ekseriyeti diktatörlüğe lüzum olmadığı ve şayet diktatörlüğün tesisine ihtiyaç hissedildiği takdirde bu husustaki kararın halk fırkasına ait bulunduğu fikrindedirler.

Muhalefet liderlerinin dünkü içtimaı

ATİNA, 19 (Milliyet) — Dün saat 11 de millî birlik fırkaların liderleri Mösyö Venizelosun evinde toplanarak son vaziyet etrafında görüştüler. Muhalefet liderlerinin bu içtimaında hükûmetin tefsirî bayanatına dair hariciye nazırı Mösyö Maksimos tarafından verilmekte olan izahat memnuniyetle karşılanmıştır.

ATİNA, 19 (Hususî) — Dün gece Yunan bankası müdür muavini Mösyö Çoderos, Mösyö Venizelosu evinde ziyaret ederek hükûmet partisi ile muhaliflerin anlaşmaları için hükûmet namına muhalefete bazı teklifler yaplacağını söylemiştir.

Alınan malûmata göre, hükûmet tarafından muhalefete yapılacak teklifler şunlardır:

Cümhur riyasetine yeniden M. Zaimisin intihap edilmesi, âyan ve mebusan meclislerinin müşterek içtima yapması fikrinden vazgeçilmesi, Balkan misakı etrafında yapılan alenî münakaşalara nihayet verilmesi.

Liberaller reisi M. Venizelos , bu teklifler oltimatum mahiyetinde yapılacak olursa, derhal reddedeceğini, fakat makul şekilde ileri sürülürse, müzakeresine muvafakat edeceğini bildirecektir.

Venizelos, bundan başka, İtalyanın müttefikleri bulunan Bulgaristan ve Arnavutluk tarafından Yugoslavya arazisine bir tecavüz yapıldığı takdirde, Yunanistanın ne Bulgaristana, ne de Arnavutluğa karşı harbetmek mecburiyetinde bulunmadığının hariciye nazırı Mösyö Maksimos tarafından alenen beyan edilmesini istiyecektir.

Uyuşmak mümkün değil

ATİNA, 19 (Hususî) — Yeni muhalif zümreye mensup siyasî mahafilin mütaleasına göre, hükûmetle muhalefetin uyuşması mümkün olamıyacaktır. Vaziyet bu takdirde, hükûmet erkânının diktatörlük tehditleri dolayısile çok müşkül bir safhaya girecektir.

Diktatörlük ilân edilmeli imiş.

ATİNA, 19 (Hususî) — Bütün muhalefet liderleri, gazetelere verdikleri beyanatta hükûmeti diktatörlük ilânına davet ediyorlar. Bu davet, bir nevi tehdit mahiyetindedir.

Çünkü, muhalifler, hükûmetin diktatörlük ilân etmesine ihtimal vermemektedirler.

Çaldaris diktatörlük istemiyor.

ATİNA, 19 (Hususî) — Salâhiyettar mahafilden temin edildiğine göre ,başvekil Mösyö Çaldaris, diktatörlük ilânına ve her hangi bir kanun harici hareket yepılmasına muarız bulunmaktadır.

40 mebusun verdikleri karar

ATİNA, 19 (Hususî) — Dün, halk fırkasına mensup (40) mebus Atina Halk Fırkası merkezinde toplanarak vaziyet etrafında müzakerelerde bulunmuş ve bazı kararlar vermişlerdir. Müzakerenin neticesi Mösyö Çaldarise bildirmiştir.

40 mebus, başvekil M. Çaldaris vaziyetin değişmemesini istese ettiklerini, fakat icabı halinde diktatörlük lüzum hissedildiği takdirde diktatörlük tesisi teşebbüsünün muhasıran Halk Fırkasına ait olacağını bildirmişlerdir.

Zeki Bey konseri

Moskovada Çok alkışlandı

MOSKOVA, 19. A.A. — Türk musikişinasları Zeki ve rem Zeki beyler konservatuvarın büyük salonunda konserlerini vermişlerdir. Konserde Türk, İran, Afganistan sefaretleri erkânı, hariciye ve maarif komiserliği yüksek memurları ve Voks cemiyeti mümessilleri, Türk talebesi davet hazır bulunmuşlardır.

Konserden evvel, Voks cemiyeti reisi M. Arosef bir selâm nutku söyleyerek büyük Türk musikişinaslarının Moskovaya gelmesinden Rusyanın büyük Türk Cümhuriyetile olan hars münasebatı arasında mühim bir hâdise teşkil ettiğini bildirmiş ve demiştir ki:

Sovyet musiki alemi Türk musiki aleminin harsının inkişafını tane bir dikkat ve daima artan alâka ile takip etmektedir. Çok Sovyet bestekârları son zamanlarda bestekârlık sanatında çok büyük bir ehemmiyet arz eden halk musikisinin tetkikine koyulmuştur.

Zeki Beyin ikameti bu mesele daha ziyade canlandıracak ve Türk-Sovyet musikişinasları arasında musiki eserlerinin mübadelesine hadim olacaktır.

M. Arosef netice olarak iki memleket arasındaki hars münasebatının büyük Türk milletinin Sovyet Rusya milletlerine bağlıyan, ayrılmağışmez ve metin dostluğa layık olacağı kanaatini izhar eylemiştir.

Konser programı, Çaykovski, Borodin Bah ve Umbrozyo'nun eserlerinden mürekkeptir. Fakat Türk musikişinaslarını harareti alkışlamıştır.

Elçilikler müsteşarlıkları arasında

ANKARA, 19 (A.A.) — Londradaki büyük elçiliği müsteşarlığına ikinci daireden Sedat Zeki, Madrit elçiliği müsteşarlığına müsteşarı Süleyman Saip, elçiliği kâtipliğine Madrit kâtibi Kemal Nejat, Selânik solosluğu kançılarlığına şifre memurlarından Arif Emin Beylerin yinleri, Londra büyük elçiliği müsteşarı Nurettin Ferruh Beyin keze nakli ve Berlin üçüncü katibi İsmail Uşakî Beyin de vekâlet rine alınması âlî tasdike iktiran etmiştir.

Cat kazası

ANKARA, 19 (Telefonla) — Erzurum vilâyeti dahilinde Cat mile bir kaza teşkili kararlaştırılmıştır. Bu hususta bir lâyiha hazırlanmıştır.

Yugoslav mebusları geliyor

Pazar günü şehrimize 21 Yugoslav mebusu gelecektir. Misafirler buradan Ankaraya gideceklerdir.

Tarihî roman : 117

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

Baykut'un başı Semiranın göğsüne düşmüştü.

Semira yavaşça Baykut'un başını yastığın üzerine bıraktı.. Ve geniş bir nefes aldıktan sonra, gözlerini kapıya dikti...

Gece yarısına kadar bekledi...

Semira'nın kimi beklediği belli değildi. Yalnız, o gece belli olan bir şey vardı: Semira, Baykut'u sevmiyordu ..

Artık, Baykut'u, dünyanın bütün mabutları bir araya toplansalar ayıltamazlardı.

Semira, dışarda dolaşan bir ayak sesi duymuştu.. Yavaşça kapıyı açtı.. Ve karanlıkta beliren bir gölge gördü:

— Sen misin, Mirva?

Bir erkek sesi cevap verdi:

— Benim...

Gölge kapıya yaklaştı.

Semira seslendi:

— Haydi, gel..

— İçeride mi?

— Evet...

Mirva tereddütle kapıdan baktı:

— Uyuyor mu?

— Öyle derin bir uykuya daldı ki.. Belki yarın bile uyanmaz.

Kral Oşaser'in muhafızı yavaş yavaş yürüyerek odadan içeriye girmişti.

Mirva, bir kaç gün evvel Baykuttan dayak yiyen delikanlı idi. Semira onu "kardeşim,, diye tanıtarak Baykut'un elinden kurtarmıştı.

Mirva, Baykut uyurken bile korkuyordu.

— Birdenbire uyanırsa.. Ne yaparım?

Diye düşünüyordu.

Fakat, delikanlı bu sefer çok ihtiyatlı gelmişti. Belinde zehirli bir hançer vardı.. Eğer Baykut birdenbire gözlerini açacak olursa, yerinden kalkmasına meydan vermeden derhal üzerine atılacak ve göğsünden vurup öldürecekti.

Halbuki Baykut çok afyon çekmişti. Sabaha kadar kımıldamadan uyumağa mahkûmdü..

Artık her şey anlaşılmıştı: Semira Baykut'u sevmiyordu . Onun asıl sevdiği erkek Mirva idi.. Ve o, bütün bu sahte severliği Mirvanın hatırı için yapıyordu!

Zavallı Baykut o güne kadar bir şey anlayamamıştı.

Semiranın kendisini fazla sevdiğine inanmıştı.

Mirva hançerini çekti..

— Onu öldürmek sırası geldi, Semira! Dedi, Kral yeryüzünde kendisinden başka !Kuvvet ilâhı? görmeğe tahammül edemiyor. Onun vücudunü mutlaka ortadan kaldırmalıyım.

Semira, delikanlının bileğinden tuttu:

— Hayır... Onun evimde ve gözümün önünde öldürülmesini istememe.Çünkü Baykut'un ölümü bile tehlikelidir. Bu koskocaman aygırın cesetini saklayacak yerim yoktur.

Mirvanın gözleri dönmüştü.

Bırak beni, Semira! Böyle bir av benim elime her zaman düşmez.. Oşaser, onu bu gece öldürmeden geri dönmemekliğimi emretti. Bu adam ölmeyince Güneş'in oğlu ölmiyecek.

Semira, delikanlının kolunu bırakmıyordu:

— Onun kanı evimde döküldüğü beni Türkler çabuk yakalarlar... Bu gece elini kana bulaştırma, Mirva!

— Kral çok muztariptir, Semira! Haftalardan beri Hibar dağının korkunç mağaralarında yatıyor.. Onun hayatını kendi hayatımızdan ziyade korumağa ve düşünmeğe mecburuz. Artık Türklerin elinden kurtuluş günleri yaklaşmıştır. Dün gece Oşaser gökte dolaşan felâket bulutlarının sıyrılıp dağıldığını ve (saadet yıldızı)nın tekrar parladığını gözile görmüş.. Gece yarısı beni çağırdı: "Semiraya git, Baykut'u onun evinde bastır ve gebert..! Diğer taraftan da karım Bora'nın işini bitirecektir.,, Dedi. Bu gece Suriyenin semasından iki kara bulut birden sıyrılacak.. Elimi onun kanile boyamazsam, Kral benim buraya geldiğime inanmaz.. Beni bırak, Semira, bu Sertelli boğasını boğup geberteyim..!

* * *

Sihirbazlar ne söyliyor?

İki gün, geceli gündüzlü, Hamat şehrinin her köşesinde Baykut'u aramaktan yorulan Türk akıncıları reise gelerek:

— Onu sihirbazlardan başka kimse bulamaz.

Demişlerdi.

Bora, delikanlının mutlaka bulunmasını istiyordu. Baykut'un birdenbire ortadan kayboluşu herkesi meraka düşürmüştü.

Baykut gibi iri vücutlu ve herkesçe tanınmış bir adamın ufacık Hamat şehrinde kaybolması, omuz silkilerek geçicelek bir hâdise değildi.

Bora:

— Yarın ben de bu âkıbete uğrarsam, demek ki beni de bulamıyacaklar..

Diyerek yanına aldığı muhafızlarla şehri tekrar dolaştı.. Kenar sokakları, bahçeleri, dereleri gezdi. Baykut'un izini bulmak kabil değildi.

Reis sokakta giderken iki Suriyeli kadının küçücük bir kulübeden çekinerek çıktığını görmüştü. Bora bu kadınların niçin çekindiklerini anlamak istedi.. Yanlarına sokuldu.. Ve kadınlardan birine sordu:

— Nerden geliyorsunuz?

— İhtiyar babalıktan..

— Bu da kim?

Kadınlar biribirlerinin yüzüne bakışarak tereddütle cevap verdiler:

— Suriyelilerin ihtiyar bir babası vardır, yeğitim! Onu ziyarete gitmiştik.

— O ihtiyar bu kulübede oturur?

— Evet..

— Haydi siz gidin işinize..!

Kadınlar uzaklaştılar..

Bora kulübeden içeriye dalmak istedi.

Atlı muhafızlar kapının önünde bekliyordu.

Güneş'in oğlu odadan içeri girince yerde oturmuş uzun sakallı bir ihtiyar gördü. İhtiyarın yanında de içi ateş dolu bir mangal vardı. İki ince demir parçası vardı.

Bora bu adamın Suriyeli bir sihirbaz olduğunu zaten evvelden dınların konuşmalarından anlamıştı.

İhtiyar sihirbaz etrafına bakınmadan mütemadiyen bir şeyler söyleyerek ateşin üzerine üfliyordu.

Reis bir kaç defa öksürdü.

Aksırdı..

Ayağile gürültülü sesler çıkardı.

İhtiyar sihirbaz başını kaldırıp bakmıyordu.

Bora'nın daha fazla durmağa vakti yoktu.. Sabrı tükenmişti. Yavaşça ayağını uzatarak mangala çarptı.. Ve mangal devrildi.

Mangalın içindeki ateşler tamamile yere dökülmüştü.

— Bitmedi

Komşu Memleketlerde

3000 ermeni Erivana gidiyor

Erivan hükûmeti bunları almak için vapur gönderecek

HALEP, (Milliyet) — Erivan Hükûmeti Şam'daki Ermeni Cemiyetine yazmış olduğu bir mektupta hükûmetin askere son derece ihtiyacı olduğundan Suriye'deki askerliğe yarar Ermenilerden üç bin kişinin Erivana gönderilmesini istemiştir. Bu haber işitilince, Fransız ordusunda hizmet gören Ermeniler istifa ederek ailelerile birlikte Ermenistana gitmeğe hazırlanmışlardır.

Ermenistan Hükûmeti tarafından bu 3000 Ermeninin nakli için kiralanmış olan vapur pek yakında Berut'a gelecektir.

3000 Ermeninin Suriyeden ayrılacağını bildiren bu haber en ziyade Suriyeli, yerli ahali arasında büyük bir sevinç uyandırmıştır.

Irak kralı tavassut için heyet gönderiyor

HALEP, (Milliyet) — Hicaz Kralı Ibnissüut Şamda bulunan elçisine çektiği bir telgrafta Imam Yahya'ya karşı ilânı harbettiğini ve her iki taraf kuvvetlerinin hudutta çarpışmıya başladığını bildirmiştir.

Suriyenin birçok yerlerinden Ibnissüut'la Imam Yahya'ya kardeş kanı dökülmemesi için terki muhasemat edilmesi hakkında telgraflar çekilmiştir. Suriyeye gelen mevsuk haberlere nazaran Irak Kralı beyhude yere islâm kanı dökülmemesi için her iki hükûmet reisi arasında tavassutta bulunarak San'a ve Mekke'ye birer heyet göndermiştir.

Eski eserleri tetkik için

IZMIR, 19 (Milliyet) — Kembriç Üniversitesi mimarî şubesi müdürü Profesör Fifef geldi ve eski Izmir hafriyatını tetkik etti. Tetkikat için yarın Efeze gidecektir.

Osmaniyede zelzele

OSMANIYE, 19 (A.A.) — Bu gece sabaha karşı hafif bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

M. Yevtiçe İsmet Pş. nın Ziyafeti

(Başı 1inci sahifede)

ziyafeti bir süvare takip etmiştir.

Ziyaretin manası

BELGRAD, 19. A.A. — Belgrat'ta çıkan Vreme gazetesi Yugoslav hariciye nazırı M. Yevtiçin Ankara seyahatına uzun bir makale tahsis etmiştir. Gazete ezcümle diyor ki :

Yuğoslav haricî siyasetinin mümessili M. Yevtiçin Ankaraya yaptığı bu seyahatın aylnız bir nezaket rasimesi olmadığını siyasî bir manayi haiz olduğu aşikârdır.

Kral Aleksandr'ın Istanbula yaptığı seyahat ve Gazi Mustafa Kemal Hazretlerile mülâkatı, hariciye nazırı M. Yevtiçle Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyin mülâkatları ve Tevfik Rüştü Beyin Belgrat ziyareti iki memleket arasındaki münasebatı tanzim imkânını vermiştir.

Yugoslavya ile Türkiye arasında dostluk misakının imzası ve Balkan misakının akdi iki memleketin bütün Balkan milletlerinin terakkisi yolundaki gayretlerini tahakkuk ettirmiştir. M. Yevtiçin ziyareti bazı Balkan memleketlerinde ve bir kısım ecnebi matbuatında Balkan misakının imzası üzerine görülen entrikalardan sonra, müsait bir zamanda vukubulmaktadır. Iki nazırın Ankarada yapacakları noktai nazar teatisinden sonra, Balkan ufkunun yeniden aydınlanacağı, Avrupanın bu kısmındaki vaziyetin, bütün Balkan milletlerini ve hatta Balkan misakını imza etmiyen devletlerin dahi beklediği gibi kuvvetlenmesi için şimdiye kadar yapılan mesainin devam edeceği anlaşılmaktadır. Herkes, Balkanlar da sulh ve nizamın takviyesi Balkan milletleri için hayati bir şart olduğunu anlamaktadır.

Gazete, Türk haricî siyasetinin başlıca hedefi fili siyaset olduğunu ve Türk devlet adamlarının bu yapıcı siyaset çerçevesi içinde bu kadar çok mühim ıslahata tevessül ettiklerini kaydederek diyor ki :

Biz Yugoslavlar, yeni Türkiyenin Gazi Mustafa Kemalin teşebbüsü ile başlıyan hareketini diğer Balkan milletlerinden daha kolay anlayabildik. Yugoslav milleti, Gazi Mustafa Kemale ve onun mümtaz mesai arkadaşı Tevfik Rüştü Beye bütün dünyanın muhabbet ve hayranlığını kazandıran müdebbirane içtimai, siyasî ve iktisadî ıslahatı ve salim haricî siyaseti büyük bir heyecanla takip etmiştir.

Türk milletini ve onun büyük şefini tazimle karşılayarak yeni Türkiyeyi herkesten evvel selâmlayan Yugoslav milleti, Türkiye ile, Balkanların istikbali ve Avrupada sulhun tarsini için bu kadar istifadeli olan samimî bir siyaset ve iktisadî mesaiyi arzu etmiştir. Buna binaendir ki, M. Yevtiçin Ankaraya seyahati, resmen bir rasimei nezaket mahiyetinde olmakla beraber, Yugoslavya ile Türkiye arasında dostluk ve samimiyet noktai nazarından manidar bir hâdise teşkil etmektedir.

Mecliste kabul Edilen kanunlar

ANKARA, 18 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün reis svekili Esat Bey yin riyasetinde toplanmıştır. İktısadî buhran vergisi kanununa müzeyyel kanun lâyihasının geri verilmesi hakkındaki Başvekâlet tezkeresi okunduktan sonra devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü kanununun 18 inci maddesinin tefsiri talebine ait Başvekâlet tezkeresi ile buna ait bütçe encümeni mazbatası müzakere edilmiş ve mevzuu bahis maddenin tefsire mühtaç bir ciheti bulunmadığı hakkındaki encümen mazbatası kabul edilmiştir.

Kocaeli vilâyetinde dört nahiyenin kaldırılması ve Karasu adiyle yeni bir kaza kurulmasına ait kanunda bir değişiklik yapılması, bina vergisi kanununun üçüncü maddesinin 7 inci fıkrasının ve dahilî istihlâk vergisi kanununun 2 inci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihalarının ikinci müzakereleri yapılarak kabul olunmuştur.

Ruznamede bulunan ikamet, muhavelenamesi aktetmiyen devletlerle yapılacak muvakkat muhavelename hakkında kanuna müzeyyel 1880 numaralı kanun lâyihasının müzakeresi tehir edilmiş ve kefalet kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının bazı tashihler yapılması için encümene geri verilmesi hakkında bütçe encümeni tarafından vâki talep kabul olunmuştur.

Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Mektep pansiyonları

ANKARA, 19 (A.A.) — Heyeti vekile ahiren mektep pansiyonları hakkında yeni bir nizamname kabul etmiştir. Bu nizamnameye göre, pansiyon açılacak mektepler her sene muhtelif vekâletçe bütçe lâyihasile teklif olunarak bütçe kanuniyle birlikte kabul edilecek listeye ve kadrolara göre mekteplerde pansiyonlar tesis veya idame edilir.

Pansiyon talebesinden alınacak ücretin mektebin bulunduğu mahallin rayicine ve ihtiyaca uygun olmasını temin etmek üzere bu hususa ait malûmat maarif vekâletince tesbit edilerek her sene bütçe teklifile birlikte B. M. Meclisine arzolunur.

Pansiyonların idaresi, tabi bulundukları mektebin müdürüne mevdudur. Müdür müessesenin idare ve terbiye işlerini maarif vekâletince tebliğ edilen talimat ve programlar mucibince tedvir eder. Hesap ve mübayaa işlerini de muhasebei umumiye ve müzayede, münakasa ve ithalât kanunlarile ayniyat talimatnamesi hükümlerine göre yürütmekle mükelleftir.

Pansiyonlarda bedeli mukabilinde yemek yiyecek muallimlerle neharî talebeden alınacak yemek paraları her ay başında peşin olarak tahsil edilir.

Bu nizamname prevantaryum pansiyonlarına da şamildir.

Uzunoviç kabinesinde değişiklik

(Başı 1 inci sahifede)

liğin katiyen siyasî mahiyette olmadığını bildirmiştir.

Çünkü hükûmet evvelce olduğu gibi dahilî siyaset sahasında devletin teşkilâtı esasiyesine, kralın 6 kânunusani 1929 tarihli beyannamesindeki prensiplere ve millî devlet birliği gayesine istinat eden bir siyaset takip edecektir. Haricî siyasette de hiç bir değişiklik olmıyacak ve sulhün idamesi esasına müstenit olarak hükümdar tarafından kiyasetle idare edilmiş olan siyaset takip edilecektir. Hükûmet iktısadî vaziyetin ıslahına çalışacak ve Yugoslavyanın hariç kalamadığı umumî buhranı hafifletmeğe müsait tedbirleri tetkik ey liyecektir.

Yeni kabine

BELGRAT; 19 (A.A.) — Uzunoviç kabinesi yeniden şu suretle teşekkül etmitşir: Münakalât nazırı M. Nilosavlieviç - Radivieviç'in yerine - beden terbiyesi nazırı: M. Andielinoviç - mumaileyh evvelki hükûmette kabineye memur idi ve M. Hancek'in yerine- İçtimaî siyaset ve sıhhat nazırı Ayandan M. Novak France - M. Putzelj'in yerine - Harbiye ve bahriye nazırı: Ceneral Milovanoviç - M. Stoyanoviç'in yerine -

Ormanlar ve Madenler nazırı: Orman müessesesinin umumî müdürü M. Ulmanski.

Diğer nezaretlerde değişiklik yoktur. Hariciye nazırı M. Yevtiç ile Maliye nazırı M. Corceviç yerlerini muhafaza etmektedirler. Yeni Uzunoviç hükûmetinde kabineye memur nazır yoktur.

400 bin lira meselesi

(Başı 1 inci sahifede)

Faik Beyin zimmetinde görülen paralar

Dün tetkik ettiğimiz dosyalar arasında eski müdür Faik Beyin bir mektubunu okuduk. Bu mektup 9 mayıs 1933 tarihlidir. Faik Bey bu mektubunda, zimmetinde görülen dört bin küsûr liranın, bankanın bir işi için Almanyaya yaptığı seyahat masrafı, bir kısım paranın da Kadıköy halinde kabzımal Süleyman efendi ile rekabet için belediye reisinin emrile sarfedildiğini, bir kısmının da Kemal efendi isminde bir muhasebecinin bankadan çıkarıldığı için açtığı davaya masraf olduğunu söylemektedir.

Borca mukabil bir ticaret işi

Faik Bey 17 - 7 - 1933 tarihinde Ankaradan İstanbula gelmiş ve Esnaf bankasile temas ederek bu borcunu itiraf etmiştir. Ancak borcunun affedilmesini istiyerek, buna mukabil bankaya mühim bir ticaret işi teklif etmiştir.

Dün tetkik ettiğimiz dosyalar arasında gördüğümüz bir ifadesinde Faik bey şunları söylüyor:

Ben İzmirde ölçüler başmüfettişiyim. 1934 senesi başından itibaren yeni ölçüler tatbik edilmeğe başlanacaktır. İzmirdeki esnafın da bittabi yeni ölçü âletlerine ihtiyacı vardır. Esnaf Bankası İstanbuldaki imlâthanelerle işe girişsin, ölçüler yaptırsın, ben İzmirde bu ölçülerin satılmasını temin ederim. Banka bu ticaret işinde behemahal 20 - 30 bin lira bir kâr temin edecektir.

Faik Beyin Esnaf Bankasını sokmak istediği bu son ticaret teklifine, banka aldırış etmemiştir. Faik Bey bu teklifi 17 - 7 - 1933 senesinde bankaya yapmıştır.

Esnaf Bankasına borçlu olan bir mebus hakkında bundan bir müddet evvel bir daha açılmış, bu mebusun maaşının haczi için mahkemeden karar alınmıştır.

Rehin bırakılan mallar

Esnaf Bankası borçlulardan yüzde (30) nisbetinde, mahkeme kararlarından sonra tahsilât yapacağına kani bulunmaktadır. Bir kısım borçlular, aldıkları para mukabilinde, bir takım eşya veya mal rehin bırakmışlardır.

Fakat sonradan anlaşılmıştır ki bu eşya ve mal daha evvel diğer alacaklı eşhas veya müesseselere merhun bulunmaktadır.

Muhsin bey geliyor

Ankarada bulunmakta olan ticaret müdürü Muhsin Bey bugün şehrimize dönecektir. Muhsin Beyin İktısat vekâletinden bazı direktif alarak şehrimize döneceği ve burada tahkikata başlanacağı söylenmektedir.

Vali Beyin Ankarada söyledikleri

Vali ve belediye reisi Muhittin B., Ankaradaki gazetecilere Esnaf Bankasının vaziyeti hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Esnaf bankası işini gezetelerde okuyorum. Yalnız bildiğim şudur ki esnaf bankasında belediye hesabına veya aleyhine yapılan gürültüler bir bardak suda fırtına çıkarmağa benzer.

Bu mesele yeni bir iş değildir, eski bir iştir. Burada bankayi zarara sokan adamlar değiştirilmiştir. O zamandanberi bankanın vaziyetini ıslah için mütemadiyen tedbirler alınmıştır.

Bilhassa küçük mevduatı olanların paralarını vermek ve gene onları muztararrır etmemek için mesai sarfedilmiştir.

Esasen belediyece bankaya yatırılan para o zamanki cemiyeti umumiyei belediye kararile verilmiştir.

Milliyet gazetesinin belediye hakkındaki neşriyatı hakikate müstenit değildir. Meclisi umumîden bankanın hesabatına bakmak için seçilen heyet raporunu ancak iki üç gün evvel belediye riyasetine verdiğini, tetkik edilmeden ve meclisin ruznamesine girmeden alelâcele müzakere açıldığını ve bu suretle cevap vermek için imkân kalmadığını İstanbuldaki arkadaşlardan öğrendim.

Bu işte kabahatli olanların cezaya çarpılması hepimiz için memnuniyeti mucip olacağı gayet tabiidir. Adalet pek yakında tecelli edecektir.„

Muhittin Bey bu beyanatında "Milliyet„ gazetesinin neşriyatının hakikate müstenit olmadığını söylüyor. Esnaf bankasının bu vaziyetini ortaya çıkaran tahkikat komisyonundan bir zat dün bize şunu söyledi:

— Milliyet gazetesi bu meselede en iyi tahkikat yaptı, en doğru ve iyi bir şekilde yazdı. Milliyet gazetesini muvaffakıyetinden dolayı tebrik ederim.„

Muhittin Bey, tahkikat komisyonunun raporunun, Şehir meclisinin kapanmasından iki gün evvel makama verildiği, bunun için tetkike ve ruznameye konulmasına vakit olmadığını söylüyor.

Gene tahkikat komisyonundan ayni zat diyor ki:

— Raporumuzu ikmal ederek, Şehir meclisinin son içtimaı gününden bir evvelki pazartesi günü makama verdik.„

Bankanın hukukî vaziyeti tetkik ediliyor

Müddeiumumilik Esnaf Bankası suiistimali hakkındaki şayiaların tetkikine devam etmektedir. Gelen ihbar mektuplarının adedi beşe baliğ olmuştur.

Henüz vilâyetten ve belediyeden istenilen malûmata cevap gelmemiştir.

Bankanın vaziyeti hukukiyesi hakkındaki tetkikat ta henüz neticelenmemiştir. Bu tetkikat neticesinde bankanın devlet müessesesi mi, yoksa hususî bir şirket ve müessesesi mi olduğu taayyün edecektir.

Bu hukuki vaziyete göre de cürmün mahiyeti, yani devlet müessesesi olduğuna göre suçun zimmet ve ihtilâs, hususî müessese olduğuna göre de dolandırıcılık veya emniyeti suiistimal olup olmadığı tesbit edilecektir. Müddeiumumilikteki vaziyetin yarın tavazzuh etmesi muhtemeldir.

Sual takrirleri

ANKARA, 19 (Telefonla) — Esnaf Bankası işi için bazı mebuslar sual takriri vermeğe hazırlanıyorlar.

Türkiye ile İtalya Arasında ticaret

Türkiyeye kontenjana tabi olmadan serbestçe girebilecek malların listesi

ANKARA, 19 (Milliyet) — Yarın mer'iyete girecek olan Türkiye - İtalya ticaret itilâfnamesine iki liste bağlı olduğunu dün bildirmiştim.

İtalya menşe'i ve morolu mallardan Türkiyeye kontenjana tabi olmaksızın serbestçe girebilecek emtiayi gösteren (A) listesini bildiriyorum. Bu listede tarife numaraları ve eşyanın cinsi şöyle gösterilmiştir:

Tarife No.sı	Eşyanın cinsi
23A.	Yalnız takim edilmiş şekersiz süt
23.B.	Yalnız takim edilmiş şekersiz süt.
29.B.	Yalnız toz halinde şekersiz süt
89	
126	
130	
101A.	Yalnız fosfatlı un, sütlü ve saireli müstahzar unlar, şekersiz.
101.A.	Yalnız parça ve yaprak halinde
281.C.	Yalnız pomatalık kapakları.
299.A.B.	Yalnız krozo düğmeler
824.A.	
327.A.B.	Yalnız selefon kâğıdı ve mamulâtı
365	
367.A.B.C.	
368.A.B.C.	
369.A.B.C.	
370.A.B.C.	
371.A.	Yalnız müfredat üzere satılabileçek ağaç makarada, ufak gilede, tüpte pamuk ipliği
372	Yalnız file imalinde müstamel pamuk ipliği ve sicim
380.B.	
387	Yalnız yazı makinesi için şerit imaline mahsus şeritler
392	
408	
425	Yalnız mavna ve vagon örtüleri
441	
444	
445.A.B.	
443	Yalnız eldiven, kasik bağı ve buz keseleri
449	Yalnız tenis topları, fotbol lâstikleri ve tıpalar
477.H.	
485	Yalnız kapsül ve havanlar
487.B.	
494.A.B.	Yalnız biberonlar damla şişeleri vesair kapaklı veya kapaksız şişeler.
495	
510.A.	Yalnız camdan mamul olanlar
515.D.	Yalnız kauçuklu veya kauçuksuz damla şişeleri, şırıngalar, küvetler
524.A.B.	
528.A.	
538.A.B.H.V.	
553.A.	
569.H.	Yalnız sanayi mahsulâtında ve tababette müstamel renkli veya renksiz kutular ve alelumum kaplar, şişe kapsülleri, termofor, irigatör, küvetler, tükürük kapları, bevillik, ölçüler, ispatöller.
593	
614.C.	Yalnız gözlük, dürbin ve istereskoplar.
617.B.	Yalnız tıbbâ, fenni ve havadis filmleri.
619	
648.B.	
653.A.	
667.H.	
669.A.C.	
679.D.	
702.A.B.C.D.	
703.H.	
704. A. 1. 2.3. B. 2.	
706.A.B.1.2.C.D.	
709.A.B.	Yalnız matbaacılık ve debagatte müstamel vernikler
710.D.	Yalnız bitartarat dö potasyom.
720.C.	Yalnız oksit dözenk.
720.D.	Yalnız sulfat dö zenk.
725.H.	Yalnız sulfat dö küivir.
726.C.	Yalnız oksit dö plöm.
729.D.	Yalnız oksit dö merkür
754.Z.	Yalnız asit borik
754.I.	Yalnız asit kloritrik ve sülfirik.

Tınaztepe ve Kocatepe Sinopta

SİNOP 19 (A.A.) — Havaların müsaadesi ve inşaat mevsiminin hülûlü hasebile vilâyetimiz yollarında inşaat ve tamirat faaliyetleri başlamıştır.

Tınaztepe ve Kocatepe torpitoları bu sabah limanımıza gelmiştir.

Hariçten gelen asarı atika

ANKARA, 19 (A.A.) — Muhtelif suretlerle müzelerimize hariçten gelen asarı atikanın gümrüklerden serbestçe geçirilmesi icra vekilleri heyetince kabul edilmiştir.

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

Sigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesi hakkındaki 25 haziran 927 taribli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan

İtimadı Millî Sigorta Şirketi

Bukerre müracaatla yangın sigortasından maada

Nakliyat sigortasile

de uğraşacağını bildirmiş ve lâzım gelen vesikaları vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

Marmara Ussübahri ve Kocaeli Müstahkem Mevki kumandanlığı satınalma komisyonundan

7500 Kilo Kuzu Eti

25 NISAN 934 SAAT 10 DA ALENI MUNAKASA ILE

Marmara Ussübahri ve Kocaeli Müstahkem Mevki Kumandanlığı deniz efradının ihtiyacı olan yukarıda mıktarı yazılı kuzu eti hizasında yazılı tarih ve saatte aleni münakasaya vaz edileceğinden taliplerin musaddak şartnamelerini Izmitte kumandanlık Satınalma Komisyonu ile Istanbul'da Deniz Satınalma Komisyonundan tedarik ederek yevm ve saati mezkûrda tahmin edilen fiyatın yüzde 7,5 nisbetindeki muvakkat teminat akçelerile birlikte Izmitte kumandanlık Satınalma Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (1497) 1963

Edirne Vilâyeti Daimî Encümeninden

Edirne Vilâyeti Ipsala kazası merkezinde inşa edilecek (9767) lira 67 kuruş bedeli keşifli ilk mektebin kapalı zarf usulile icra kılınan münakasası neticesinde verilen pey münasip görülmediğinden aleni müzayedeye vaz edilmiştir. Taliplerin ihale günü olan 22-4-934 pazar günü saat 15 de % yedi buçuk depozito akçelerile Vilâyet Daimî Encümenine gelmeleri ilân olunur. (1807) 2222

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

151,5 TON SIMENS MARTIN ÇELIK LEVHA kapalı zarfla 21 Nisan 934 Cumartesi saat 14 te.

151,5 ton Simens Martin Çelik levha satın alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün münakasasına iştirâk edeceklerin yukarda yazılı gün ve saatte Kasımpaşada kâin Komisyona müracaatları. (1363) 1985

YENI NEŞRIYAT

Kooperatif

Fikir alemimizde günden güne mühim bir yer ayırmağa muvaffak olan aylık Kooperatif mecmuasının 23 üncü sayısı da çıkmıştır. Bu sayıda Ahmet Hamdi Beyin Inkılâpçılık ve Türk inkılâbı hakkındaki makalesi ile Üniversitedeki konferanslar, buğday davası, kooperatif iktisadiyatı, ve diğer kıymetli makalelerden mada dünya ve memleket iktisadiyatına ve kooperatif hareketlerine ait bir çok havadisler ve malûmat vardır. Okuyucularımıza bu mühim mecmuayı tavsiye ederiz.

İstanbul Liman İşleri İnhisarı Türk Anonim Şirketi İdare Meclisi Reisliğinden :

Şirketimizin senelik alelâde heyeti umumiyesi aşağıdaki ruzname mucibince müzakeratta bulunulmak üzre 7 Mayıs 1934 pazartesi günü saat 15 de Şirketin Liman Hanındaki merkezinde içtimaa davet olunur. Ruzname 31 Mart 934 ve 18 Nisan 934 de davet olunan heyeti umumiye ruznamesinin aynı olup bu içtimada hissedar mıkdarı ne olursa olsun karar ittihazı zaruridir :

Müzakerat ruznamesi :

1 — Idare Meclisi ve Murakıp raporlarının okunması ve tasdiki,

2 — 1933 senesi bilânçosunun ve kâr ve zarar hesabının tasdiki ile Idare Meclisinin ibrası,

3 — 1934 senesi bilânçosunun tanzim ve umumî heyetten tasdiki tarihine kadar devam etmek üzre şirket murakıplerinin intihabı ve tahsisat mıkdarlarının tayini,

4 — Idare Meclisi azalığına ilâveten intihap olunan zatın azalığının tasdiki,

5 — Geçen fevkalâde heyeti umumiye içtimaında kararlaştırıldığı veçhile nizamnamenin 12 nci maddesi mucibince kur'a ile tefrik edilecek üç azalığa tecdiden intihap yapılması.

6 — Hissedarlar tarafından vaki olacak tekliflerin tetkiki.

(15901)

Dr. IHSAN SAMI

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. 11572

DOKTOR

Rusçuklu Hakkı

Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartmanda 1 numara. 1824

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehassıs

(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60 2138

Istanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden : Setrak efendinin Maçkada Dergâh sokağında 33 No. lu hanede mükim iken elyevm ikametgâhı meçhul bulunan Madam Kayana aleyhine açtığı 933-33 No. ya mukayyet boşanma davasının tahkikatı icra kılınmış ve iddia şahitleri dinlenmiş ve evrakı dava müçtemi mahkemeye tevdi olunmuştur. Davanın hüküm derecesine gelmesine binaen usulün 406 ıncı maddesine tevfikan ve ilânen tebligat ifasına karar verilerek mahkeme 12.5-934 cumartesi saat 13 talik kılınmıştır. Gıyabında yapılan muamelere beş günde itiraz etmediği taktirde gıyaben intaç edileceği ilân olunur.

Istanbul dördüncü icra memurluğundan :

Yeminli ehli vukuf tarafından tamamına otuz altı bin yedi yüz yirmi beş lira kıymet takdir edilen Cihangirde Cihangir mahallesinin yeni Çeşme yokuşu sokağında eski 21,19 yeni 25 numerolu (Glorya) apartımanının tamamı açık arttırmaya konulmuş olup 2-5-934 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 21-5-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Istanbul 4 üncü icra dairesinde satılacaktır.

Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır, müterakim vergi, Belediye, vakıf icaresi borçluya aittir. Arttırma bedeli muhammin kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihalesi yapılır aksi halde en son arttıranın taahhüdü bakî kalmak üzre arttırma onbeş gün daha temdit edilerek 5-6-934 tarihine müsadif salı günü aynı saatte muhammin kıymetinin yüzde yetmiş beşini tutmazsa (2280) numaralı kanuna tevfikan satış geri bırakılır. 2004 numaralı icra kanununun 126 ncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar işbu müddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmek ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 933-132 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmeleri ilân olunur. (15894)

İstanbul altmcı icra memurluğundan: Bir borçtan dolayi tahtı hacze alınmış olan 20 teneke pamuk yağı ve bir fıçı zeytin yağı ve diğer yağlar 22-4-934 tarihine müsadif pazar günü saat 9 dan 10 kadar Balık pazarında Taşçılar caddesi Yağcı sokak 4 numeroda paraya çevrilecektir. Taliplerin mezkûr gün ve saatte ve mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Zayi şahadetname — Cezayerli Hasan Paşa mektebinden aldığım şahadetnamemi zayi eyledim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. *Ihsan*

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük afide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Her eczane de satılır. (15177)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

Trabzon yolu

Dumlupınar vapuru 22 Nisan PAZAR günü Galata rıhtımından saat 20 de kalkacak. Gidişte: Zonguldak, İnebolu Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rize. Dönüşte bunlara ilâveten: Of, Sürmene ve Pulathaneye uğrayacaktır.

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Ayvalık sürat yolu

ANTALYA vapuru 21 Nisan CUMARTESİ 18 de Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1859)

Mersin yolu

KONYA vapuru 22 Nisan PAZAR 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrayacaktır. (1860)

İstanbul 7 inci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayi mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen kanepe, koltuk, ve gardirop ve ev eşyaları ve saire ve 25-4-934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan 12 ya kadar şehzade başında Muhtar paşa sokağında 29 numerolu hanenin önünde açık artırma suretile satılacağından taliplerin mezkûr mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Düşünen, ağlıyan çocuk yerine Gülen, koşan çocuk!

Sevinmek, gülmek, eğlenmek çocuğun hakkıdır. Çocukları bir köşeye büzülüp oturmaya, masa başında deşünmeye değil, gülmeye ve oynamaya teşvik ediniz.

Kumbara, çocuğa yalnız istikbal yapan değil, fakat sevindiren en güzel vasıtadır.

Siz de Çocuğunuza İŞ BANKASINDAN bir kumbara alınız.

BUDAPEŞTE BEYNELMİLEL SERGİSİ
4 - 14 Mayıs
Avrupa satış merkezi
Her nevi tafsilât, ziyaret ve sergiye iştirak için fahrî mümessili bulunan Galata'da Kutu Hanında 5 numaralı:
I N T R A K
Beynelmilel Nakliyat Bürosu - Telefon: 24173
D. A X E L R A D (14895) 1850

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

Istanbuldan Ankaraya gidiş dönüş için gayet ucuz bir tenezzüh seyahati

3 Mayıs Perşembe günü akşamı Haydarpaşa'dan hareketle Cuma günü sabahleyin Ankara'ya muvasalat ve aynı günün akşamı Ankara'dan hareketle Cumartesi sabahı Haydarpaşa'ya avdet edilmek üzere bir halk treni tertip edilmiştir. Yolcuların katarda istirahatlerini temin için geniş ve numaralı yerler ayrılacaktır.

Gidiş dönüş nakliye ücretleri %50 tenzillidir. Yarım ücrete tabi çocuklara da ayrıca %50 tenzilât yapılır.

Katarda ucuz ve hususî bir tabldot yapılacaktır. Azimet ve avdette iki defa akşam yemeği ve iki sabah kahvaltısı, her türlü resim ve servis masrafiyle beraber 160 kuruştur. 10 yaşına kadar olan çocuklardan bu masrafın yarısı alınır.

Bu katara; Haydarpaşa, Hereke, Izmit, Adapazarı, Arifiye, Sapanca, Geyve, Osmaneli, Bilecik, Karaköy, Bozöyük, Eskişehir, Sarıköy, Polatlı, istasyonlarından yalnız Ankara'ya gidiş dönüş için yolcu alınacaktır. Yolcuların, bilet alırken ve seyahat esnasında üzerlerinde fotoğraflı hüviyet cüzdanı veya hüviyet varakası bulundurmaları veyahut küçük bir vesika fotoğrafını bilet alacakları istasyonlara tevdi etmeleri lâzımdır. Bu katar için 20 Nisan 1934 tarihinden itibaren İstanbul'da Haydarpaşa Istasyonu ile yataklı Vagon Şirketinin Beyoğlu ve Galata Acentalarından ve Halk treninin yolcu alacağı istasyonlardan bilet verilmeğe başlanacaktır.

Yolcuların trende yer bulmaları için biletlerini evvelden tedarik etmeleri menfaatleri icabıdır.

3 Mayıs 1934 Perşembe günü zevalden sonra bilet satışına nihayet verilir. Katarda yemek yiyecek yolculardan yemek v e kahvaltı parası da bilet parasile beraber alınarak biletlerine ayrıca yazılır.

Bu tren;

Haydarpaşa'dan 3 Mayıs Perşembe günü saat 18.20 de hareket
Ank'araya 4 Mayıs Cuma günü saat 9.23 de muvasalat
Ankara'dan 4 Mayıs Cuma günü saat 19,50 de Hareket
Haydarpaşa'ya 5 Mayıs Cumartesi günü saat 9,50 de Muvasalat edecektir.

Yolcular, Ankara'da Turing kulüp ve Devlet Demiryolları memurları tarafından karşılanarak kendilerine Ankara'da rehberlik edilecektir.

Işbu tenezzüh katarına ait bilet hamilleri, Ankara banliyö trenlerinde meccanen seyahat edeceklerdir.

Fazla tafsilât ve diğer istasyonlara ait hareket ve muvasalat saatleri, alâkadar istasyon ve acentalardaki ilânlarda yazılıdır. (1742) 2163

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara
Banka Komerçiyale İtalyana
Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi : 580,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahin çekleri) satar
Liret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolayılıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999) 1833

ADAPAZARI
TÜRK TİCARET BANKASI
Merkezi Adapazarı
Istanbul şubesi: Dördüncü Vakıfhan zemin kat Tel. 22042
Komisyon ve ticaret kısmı : Tel.: 23623
Galata şubesi Tel.: 43201
Usküdar Şubesi Tel.: 60590
Itimadı Millî Tel.: 41937
SERMAYESI : 1,200,000
Ihtiyat akçası : 130,000
ŞUBELERI
Bandırma, Bartin, Bilecik, Biga, Bolu, Bozüyük, Bursa, Düzce, Eskişehir, Hendek, Izmit, Karamursal, Kütahya, Mudurnu, M. Kemal Paşa, Galata, Gemlik, Gerede, Geyve, Safranbolu, Tekirdağ, Usküdar, Yenişehir.
Müsait şartlarla mevduat, havale kabul eder. Tahsile senet alır. Ikraz muamelesi yapar. Mevduat faizleri müdiriyetle görüşülerek tesbit edilir.
Komisyon ve ticaret kısmı her nevi emtiai ticariye satışına delâlet eder.
(ITIMADI MILLI) Kendi sigortasıdır.

TÜRKİYE TURİNG KLÜBÜNÜN
BUDAPEŞTE
SEYAHATI — 10 GUN (30 NISAN - 9 MAYIS)
II nci Mevki T. L. 85 — III ncü T. L. 60
Tren gidip gelmek, Peşte'de otel, yemek, tenezzüh dahildir.
Talebelere yalnız seyahat ücreti T. L. 35.—
Fazla tafsilât için TURING KLÜBÜNE (Galata Adalet Han) ve seyahati idare eden NATTA acentalarına müracaat (Galatasaray ve Karaköy Köprübaşı) 14712 1846

Istanbul Üniversite Mübayaat Komisyonundan:

Universite merkez ve Fakülteler kadın ve erkek müstahdemini için yerli malı kumaşdan olmak ve kumaş, işçiliği müteahhide ait olmak üzere 200 takım elbise ve manto pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Taliplerin ihale günü olan 22-4-1934 pazar günü saat 16 da Mubayaat Komisyonunda hazır bulunmaları ve kumaş numunesile şartnameyi görmek için de her gün Komisyon Kitâbetine müracaatları ilân olunur. (1705) 2145

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

(EKSELSIYOR), (MINIMAKS), (HIZIR) marka ve muhtelif numaralı (331) adet yangın söndürme eczası satın alınacaktır. Taliplerin listeleri gördükten sonra pazarlığa iştirâk edebilmek üzere (% 7,5) teminatlariyle beraber (24-4-934) salı günü saat (14) de Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (1782)

Bezi ve kordonu talibi tarafından verilmek üzere (400) adet bez torba diktirilecektir. Taliplerin nümune ve şartnameyi gördükten sonra fiat vermek için (yüzde 7,5) teminatlariyle beraber (30-4-934) pazartesi günü saat (14) de Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (1733)

Sabırsızlıkla açılmasını beklediğiniz
Zümrüt Yalova Kaplıcaları
1 Mayıs 1934 te açılıyor
Fiatlar çok mutedildir. Mayıs ayı zarfında Kür için gelenlerin otel ve banyo ücretlerinden ayrıca % 40 tenzilât yapılır. Gezmek ve eğlenmek için bir gece kalmak üzere geleceklere mahsus yol, lokanta, otel ve banyo ücretlerini havi tenzilâtlı karneler yapılmıştır. Bu karneler 1 Mayıs 934 tarihinden itibaren Köprü Adalar Vapur bilet gişelerinde satılacaktır. (1825)

Istanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Zabita memurları için yaptırılacak 221 takım Sivil Elbise 12 Nisan 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Teklif olunacak fiat haddi lâyık görüldüğü takdirde ihalesi 3 Mayıs 934 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te icra kılınacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak ve nümuneleri görmek üzere Müdüriyet Idare komisyonuna müracaatları ve teklif mektubu ile teminat akçesini ihale günü olan 3 Mayıs 934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 e kadar Vilâyet Muhasebecilik dairesinde müteşekkil alım satım komisyonuna vermeleri ilân olunur. (1692)

2134

Idaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan kurşun külçe, Kurşun üstübeci, Dosya dolabı, kömür kovası ve saire gibi (12) kalem muhtelif eşyanın 25-4-934 Çarşamba günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. Isteyenlrin mezkûr saatte mağazaya müracaatla tahriren teklifte bulunmaları ve mağaza dahilinde asılı listede (X) işaretli malzeme için numune getirilmesi ve nümunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (1840)

Bir Tecrübe **KOHİNOR** u tanıtır
Diş macunu
Dişleri iyi temizler, ağızda güzel koku bırakır. İdeal bir macundur. Sirkeci Mühürdar zade H. 18 [15207] 1989

Istanbul Ziraat Bankasından:

21, 24, 26, 30 Nisan ve 3, 5 Mayıs 934 tarihlerinde ihaleleri ilân kılınan gayri menkullerden 960, 961, 962, 491, 791, 993, 1000, 1003, 1006, 1008, 1012, 1014, 1016, 1023, 1027, 1031, 1036, 1038, 935 sıra numaralarından maadasının evvelki ilânlarda gösterilen yukardaki tarihlerde satışlarına devam olunacağı ilân olunur. (1862)

Büyük Tayyare Piyangosu
17 inci tertip I inci keşide 11 Mayıs 1934 tedir.
Büyük ikramiye 20.000 liradır
Ayrıca: 8.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiye ve 20.000 liralık bir mükâfat vardır. 2138

Neşriyatı idare eden: MÜMTAZ FAIK
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.